

bb 86./kádár jános... 5.folyt./ kcs

a párt első titkára a csongrád megyei tapasztalatok alapján megállapította: az árvízzel és a helyreállítással kapcsolatos gondok a megyében sem vonják el a lakosság és a vezetők figyelmét a további teendőkről, a fejlesztés feladatairól. hangoztatta, hogy a párt központi bizottsága, a kormányzat maga is behatóan foglalkozik a jövő tennivalóival. rövidesen végleges formát ölt új ötéves tervünk; a párt x. kongresszusára készülődik. ez a kongresszus mintegy foglalat, kerete annak a nagy munkának, amelyben nemcsak a kommunisták, hanem egész népünk érdekelt: mérlegre tesszük az utóbbi évek munkáját, megvizsgáljuk helyzetünket, megkeressük azokat a lehetőségeket, amelyek társadalmi munk szocialista fejlődéséhez, népünk életének további javításához megfelelő alapot biztosítanak. szilárd meggyőződés, hogy messze előretérő terveinket értelmesen, célszerűen ki tudjuk dolgozni, s valóra is váltjuk, mégha olyan nehézség merül is fel a munka során, mint a mostani árvíz. a párt és a nép egyesített ereje legyőzi a nehézségeket!/mti/

pótlás a bb.91. számú hírhez /nimeri elnök vacsorát adott losonczi pál tiszteletére/

kcs la

1970. június 24.

a szívélyes, baráti hangulatu vacsorán gaafar mohamed nimeri pohárköszöntőjében elmondotta, hogy látogatása idején szüntelenül érezte a magyar nép rokonszenvét. hangsúlyozta, hogy látogatása jelentősen hozzájárult a szudáni-magyar kapcsolatok elmélyítéséhez s azt a két nép képviselőinek újabb találkozási követik. kifejezte meggyőződését, hogy látogatása nemcsak a szudáni-magyar kapcsolatokat erősítette, hanem általában a szocialista országok és az arab országok kapcsolatait is.

a vacsorán pohárköszöntőt mondott losonczi pál is. elmondotta, hogy tárgyalásaik során a nemzetközi kérdések értékelésénél azonos, - illetve nagyon közelálló nézeteket vallottak. mindkét felet áthatotta az az óhaj, hogy a kapcsolatokat minden területen tovább erősítsék. a szudánielnök-höz hasonlóan kifejezte meggyőződését, hogy a látogatás hozzájárul a kétoldalú kapcsolat gyorsabb fejlődéséhez. elmondotta, hogy a szudáni elnök kíséretében lévő társadalmi személyiségek máris hasznos kapcsolatokat alakítottak ki magyar partnereikkel./mti/

22.00/kcs

v é g e .

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. június 25.

bb 1. kétezeröttszáz fejérmegyei fiatal készül nyári munkatáborokba

vid bh hgy

1970. június 25.

2500 fejér megyei középiskolás fiatal készül nyári munkatáborba. a megyén kívül olyan távolabbi helyekre is elmennek, ahova eredetileg árvíz sújtotta területek középiskolásai mentek volna gyümölcsöt szedni, növényeket ápolni, csatornákat építeni. székesfehérvári és dunaujvárosi szakmunkás képző intézetek több mint ezer tanulója jelentkezett, hogy részt vegyen az árvíz sújtotta területek helyreállítási munkáiban./mti/

bb 2. balatoni hírek

vid bh hgy

1970. június 25.

a balaton partján öt vitorlásiskolában szakképzett vezetők-től sajátíthatják el az érdeklődők ennek az egészséges vízisportnak ismereteit. a vitorlásiskolákat különösen sok külföldi nyaralóvendég keresi fel, de hazai üdülők is szép számmal látogatják a „tan-kikötőket”, az idején is többszázán sajátítják el a vitorlázás alapismereteit.

x x x

/folyt. köv./

- 1 -

bb 2. /balatoni hírek... folyt./ bh

módszertani foglalkozásokon és tanfolyamokon készítették fel a balaton vidék idegenvezetőit az idei szezonra. 30 alkalmi idegenvezető képző tanfolyamot szereztek. akik ezt elvégzik a nyáron az idegenforgalmi hivatal hivatásos munkatársainak segédkeznek a külföldi és a hazai vendégcsoportok kalauzolásában.

veszprém és somogy megyében, mint egy ezer csoport, 100 000 vendég vezetésére készülnek fel az idegenforgalmi szakemberek. a 18 nyelvet beszélő idegenvezetők 25 000 külföldi vendéget kalauzolnak majd a tó part és a balatonfelvidék legszebb helyeire./mt1/

..-

bb 3 rövidfilmet forgatnak a diósgyőri munkásokról

vid bh hgy

1970. június 25.

„Igy látom én,, címmel nagyszerű rövidfilmet készített tavaly györgy istván balázs béla díjas filmrendező a diósgyőri lenin kohászati művek és a december 4. drótygár dolgozóinak munkakörülményeiről, a vezetésről alkotott véleményükről.

a film folytatásaként „munkások,, címmel most kezdtek meg a sorozat második részének forgatását, a kohászati művekben, a diósgyőri gépgyárban. a film alkotói beszélgettek fiatal szakmunkásokkal, nőekkel, s olyanokkal is, akik több évtizedes munka után nyugdíj előtt állnak. a filmben öt diósgyőri munkás életét is bemutatják, az üzemben, családi körben, szórakozásukat, kedvteléseiket. a „munkások,, bemutatójára ősszel kerül sor miskolcon./mt1/

..-

bb 4. „borotválják,, a hinárt a velencei tavon

vid bh hgy

1970. június 25.

a velencei tónál üdülők gyakori panasza, hogy nem tiszta a víz felület, sok a hinár. az elburjánzott vízínövények irtását néhány éven belül, - megoldják majd a tóba telepített növényevő halak, az amurok és a busák, de addig is az üdülők érdekében szükség volt egy gyorsabb, hatékony beavatkozásra. a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság, e célra egy holland hinárató kombájnt vásárolt. az új gép a vízen uszva szinte „leborotválja,, a hinárt, s a levágott szárazakat a víz felszínére löki. ezeket aztán csónakból összegyűjtik, a partra terelik, s ott markológéppel kiemelik. a gépesített víztakarítás eredménye már érzékelhető: szemmel láthatóan kevesebb a hinár, tisztább a vízfelület, zavartalanabb a fürdőzés./mt1/

16
- 2 -

bb 5. megkezdték a rudabányai vasérc-törőmű bővítését

vid bh hgy

1970. június 25.

megkezdték a rudabányai vasérc-törőmű bővítését. fejlesztését a sajókeresztur határában felépült borsodi ércelőkészítőmű üzembehelyezése tette szükségessé, ahol a harminckét százalékos vastartalmu hazai barnasércet mint kiváló intenzifikáló, kötőanyagot gazdaságosan használhatják fel a tömörítvények gyártásánál. a barnavasérc azonban csak tíz milliméternél kisebb szemmagyságban alkalmas elegy készítésére és a törőmű jelenlegi berendezéseivel ezt a teljesítményt nem tudja produkálni. ezért a régi üzemet új épületszárnyal bővítik, amelyben korszerű tuskés törő és három ugynevezett simaköpenyű hengeres törőgépet helyeznek el. az új berendezéseket a jászberényi aprítógyár szállítja. a bővítést a jövő év első negyedében fejezik be. azután a régi és az új üzemet összekapcsolják és a barnavasérc tíz milliméter alatti szemmagyságra való felaprítását három fokozatu töréssel végzik el. jövőre a bányüzem teljes termelését a borsodi ércelőkészítőmű dolgozza fel, ahová naponta rudabánya és sajókeresztur közötti rövid vasutvonalon közlekedő „forda,, szerelvényeken mintegy ezerhatszáz-ezernyolcszáz tonna dusított és apróra tört barnavasércet továbbítanak./mt1/

..-

bb 6. „zsákszám,, érkezik pécsre a mecsektej

vid bh hgy

1970. június 25.

a mecsekaljai tejtermelő gazdaságok szövetkezete - közismert nevén a mecsektej - ezentúl „zsákszám,, szállítja a tejet pécsre. az idei budapesti ipari vásáron bemutatott tej-csomagoló gépet, az ugynevezett polipack-berendezést a gyártó nszkbéli cég mecsektej társulásnak adta át három hónapos ingyenes kipróbálásra. a mecsektej igazgatótanácsa máris elhatározta, hogy megvásárolja az új tejcsomagoló gépet, amely óránként ezer liter tejet képes tasakolni. a mecsektej tarcsapusztai üzemében a tejjel megtöltött egy, fél és negyedliteres zsákokokat még nagyobb, ugyancsak műanyaából készült zsákokba helyezik és így szállítják.

a terv szerint napi hét-nyolcezer liter tejet csomagolnak majd tarcsapusztán, s pécsen kívül más helységeket is ellátnak tasakolt tejjel, egyebek között a nagy idegenforgalmat lebonyolító harkányt is. hamarosan megkezdik a jó minőségű mecsek-tej föl csomagolását is két és fél decis polipackba./mt1/

..-

10
- 3 -

bb 7. izotópos mérőlabor

i os/gg ie bh la

1970. június 25.

az öntődei vállalat kőbányai vas- és acélöntődéjében az mta izotóp intézetének szakmai- tudományos utmutatás szerint izotópokkal felszerelt mérőlaboratóriumot építenek. az erről szóló megállapodás, amelyet néhány nappal ezelőtt irtak alá az érdekeltek, egyik jele az izotópok szélesebb körű ipari alkalmazásának.

az iparterv által tervezett laboratórium felépítéséhez szükséges célhitelt a kgm és az országos atomenergia bizottság együttesen biztosítja. a mintegy másfél millió forint költséggel épülő létesítmény a roncsolásmentes anyagvizsgálat céljaira szolgál. a nagy átmérőjű acélcsöveket ugyanis röntgennel nehéz átvilágítani, és ennek eredménye sem mindig megbízható. ugyanez a munka izotópos műszerekkel könnyen és rendkívül pontosan elvégezhető./mti/

bb 8. minden eddignél tisztább széndioxid répcelakon - folyik a rekonstrukció

vid bh hgy

1970. június 25.

jó ütemben folyik a súlyos robbanást szenvedett répcelaki szénsavgyár rekonstrukciója. a napi 60 tonna kapacitású, helyreállított b-tisztító soron 24 óra alatt 120 ezer doboz patronát töltenek meg. ez teljesen kielégíti az ország lakosságának szükségletét. szükség esetén napi 150 ezer doboz patronát is képesek gyártani. az ipar számára palackos széndioxidot is előállítanak.

a modern műszaki megoldásokkal ujjáépített b-tisztító soron először tudnak 99,5 százalékos tisztaságú széndioxidot gyártani. a vegyterv magas színvonalú technológiát dolgozott ki e célra. a tervek szerint július elején a szárazjég próbaüzemelésre is sor kerül. e fontos terméküket ugyanis a robbanás óta kénytelenek nélkülözni.

a rekonstrukció során két újabb tisztító sor épül. mindkettő megegyezik akkora teljesítményűvel, mint a b-sor. az egyiket még alapozzák. desztilláló tornyai jóval nagyobbak lesznek a jelenlegieknél. az új tartályok az üzemépület-től távol, erős betongyűrűbe ágyazva állnak. elkészült a gyár új irodaháza is./mti/

.-

- 4 -

bb 9. halász - vadász teremmel berendezett pákásztanya nyílt szeghalmon

vid bh hgy

1970. június 25.

halász - vadász teremmel berendezett pákásztanya nyílt a sárrét, fővárosában, szeghalmon, a szeged-debrecen közötti országot mentén. a sárrét őslakóinak foglalkozását a halászatot és vadászatot jól illusztráló pákásztanyán ősi szerzők, munkaeszközök, trófeák, kitömött madarak díszítik a falakat. a tölgyfaasztalok mellé nyárfatörzsből vájt kanapékat, - kagyló foteleket helyeztek, amelyeket eredeti bárányszőrrel takartak le.

a szeghalmi pákásztanya étlapja ősi sárréti pásztorételeket betyár eledelek receptjei szerint készült inyencségeket - tüzdelt ürücombot, köleskását betyármódra, sárréti lebbencslevest, cigánypecsenyét, speciális halkészítményeket - kínál. az új szeghalmi étteremben kerámia edényekben találunk erre a célra több mint ezer darab kerámia tányért, poharakat, kancsót és egyéb edényt készített kántor jános a híres karcagi népművész. a szeghalmi pákásztanya a körös vidék egyik legérdekesebb étterme.-/mti/

.-

bb 10. évadzáró ősbemutató a déryné színházban

i szögk zs bh la

1970. június 25.

a magyar dráma ősbemutatójával zárja tizenkilencedik évadját az állami déryné színház: a hónap végén, 29-én adják elő első ízben nyíregyházán majoros istván „vakvágány”, című háromfelvonásos mai témájú színművét, szécsi ferenc rendezésében./mti/

.-

- 5 -

bb 11. gromiko műve kennedyről - 132 000 szovjet kötet
közkezen - szovjet könyvek ideai sikerei, kiadói tervei

i szö/ gg zs bh la

1970. június 25.

a kiadói főigazgatóság tájékoztatása szerint az ünnepi
könyvhéten és a nemrég zárult jubileumi olvasómozgalom során
egyaránt a közérdeklődés középpontjába került a klasszikus
és a mai szovjet irodalom.

az első összegezésekből kitűnik: zsuikov marsall emléke-
iratai jelentették a könyvhét egyik nagy sikerét - 30 ezer
példányban fogyott el. a holdtölte című szovjet kisregény-
antológiát több mint 12 ezren vásárolták meg. a mester és
margarita című bulgakov mű második kiadása is a könyvhét
idején jelent meg: a múlt év decemberétől máig a két kiadás
14 ezres példányszáma teljesen elfogyott. belov bucsu-
halom című regényének hatszáz, v. ivanov: matvej, az isten
című művének négyezres vásárlótábora is sikert jelez.

a közelmúltban lezárult jubileumi olvasómozgalom ered-
ményei is országos érdeklődésről vallanak. az elmúlt év
áprilisától ideai felszabadulási jubileumi ünnepekig
kibontakozott mozgalom során 132 ezer szovjet kötet forgott
közkezen, s a művekről 22 ezer pályázó fejtette ki vélemény-
nyét. tizenöt - a legfrisebb, 1968-ban és 1969-ben meg-
jelent - szovjet alkotást kellett ismerniök a résztvevőknek,
s a szervezők véleménye szerint a beküldött pályázatok
színvonala az olvasottság alaposjáról vall.

a második félév hét kiadónk tervében 46 új szovjet mű
megjelenését ígéri - együttevén több mint 200 000 példány-
számban. legtöbbit - szám szerint huszat - az európa könyv-
kiadó jelentet meg. az újdonságok közül kiemelkedik a mai
litván elbeszélők antológiája, amely első alkalommal ad
válogatást az elő szovjet-litván prózairodalom legjaváról.
boncs-brujevics memoárja felkötöttem a kardomat címmel jele-
nik meg: a hajdani cári tábornok - Lenin titkárának fivére

- azt az utat rajzolja meg visszaemlékezéseiben, amelyet a
cárizmustól a forradalmi eszmékhez való eljutásig tett meg.
gazdagodik a helikon életmű-sorozata is: megkezdik dosztojevskij
műveinek nyolc kötetre tervezett kiadását. a kiadó tervei
között szerepel még többek között ilf és petrov nagysikerű
aranyborjújának újabb kiadása, valamint szimonov, solohov,
pausztovszkij, paszternak egy-egy művének megjelentetése
is.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 10116 / gromiko műve... folyt./ bh

a magvető egyik szovjet újdonsága lesz az ukrán lírai
antológia, amely a nemrég megjelent ukrán prózai válogatást
egészíti ki. nyolc szovjet ifjúsági mű lát napvilágot a móra
ferenc kiadónál: köztük pausztovszkij fiatalkori regénye,
a romantikusok először jelenik meg magyarul.

andrej gromiko szovjet külügyminisztert ezuttal mint
szerzőt ismerheti meg a magyar olvasóközönség a gondolat
kiadó jóvoltából: kennedy elnök 1036 napja címmel írt műve
a második félév egyik könyvérdemésségének ígérkezik./mti/

- 7 -

bb 12. megkezdődtek az egyetemi felvételi vizsgák - tizenötze-
ren írásbeliztek az első napon

i sz6/gg/ny zs la 1970. június 25.

csütörtökön országsszerte megkezdődtek a felvételi vizsgák a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain. az első napon mintegy tizenötzezen írtak dolgozatot: középponti tételek alapján matematikából és fizikából írásbeliztek a műszaki egyetemekre és főiskolákra, a felsőfoku technikumokban, valamint a tudományegyetem természettudományi karainak megfelelő szakjaira pályázók

az írásbeli vizsgák utolsó napja június 30-a lesz, ezt követően egy-két napon belül valamennyi tagozaton megkezdődnek a szóbeli felvételek, és általában július közepéig, de legkésőbb 20-ig befejeződnek.

az elérhető maximális pontszám 20. esti és levelező tagozatokon a középiskolai eredményeket nem veszik figyelembe: tehát a 20 pont a felvételi vizsgák eredményeiből adódhat, a nappali tagozaton a középiskolai eredményekből, illetve a felvételi vizsgán nyújtott teljesítményből tevődik össze a pontszám. ha a pályázó a felvételi kérelem benyújtása előtt legalább két évvel, illetve a dolgozók középiskolájában érettségizett, a felvételt a nappali tagozatra kéri, vagy a középiskolai eredményeket veszik figyelembe, vagy csak a felvételi vizsga pontszámait - aszerint, melyik számára a kedvezőbb. valamennyi tagozaton az írásbeli és szóbeli vizsga azonos súlytal esik latba: a kettőn elért eredmények összege együtt adja a felvételi pontszámokat.

a felvételi bizottságok július második felében írásban értesítik határozatukról a jelentkezőket. a sikeresen vizsgázott, elutasított pályázók a bizottság elutasító határozata ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül - az illetékes miniszterhez fellebbezhetnek. a kérelmeket a felsőoktatási intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. a fellebbezéseket előreláthatólag augusztus második felében bírálják el. /mti/

bb 13. novemberre elkészül a városligeti új cirkuszpalota

i gy/mné/ny zs la 1970. június 25.

csaknem négy éve zárta be kapuit a fővárosi nagycirkusz, hogy helyén felépülhessen az új modern cirkuszpalota, amelyet az átadását ez év novemberére tervezik. az épület több mint 40 millió forintba kerül.

/folyt köv/

-8-

8.45/nyc

bb 13. / novemberrefolyt/ny

a széchenyi fürdővel szemben a régi faépület helyén már végleges formájában áll a cirkuszsínpad üveg folyókkal övezett kőépülete. a napokban a munkások már a belső berendezések szerelését is megkezdték.

az első épületszárnyban, a földszinten és az emeleten helyezik el a pénztárakat, a zsibongót, a ruhatárakat és a büfét. az emeleti „csupa-veg”, várakozót folyosó közt össze a 2.000 személy befogadására alkalmas körszínpaddal, amelyet külön erre a célra gyártott kényelmes ülőberendezésekkel látnak el. a meredeken emelkedő széksorokból kitűnő kilátás nyílik majd a porondra. a „színpad”, érdekessége lesz a vadállat-produkcióknál jól ismert rács, amelyet ezúttal szerelés nélkül, egyetlen gombnyomásra néhány perc alatt a porond köré emelnek.

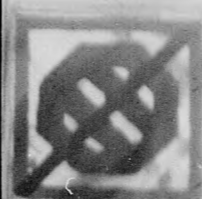
az épületet kiváló hangminőséget biztosító elektroakusztikai berendezéssel és a legmodernebb fűtő, hűtő és szagelvonó berendezésekkel látják el. a télen-nyáron kellemesen meleg, vagy éppen hűvös levegőt biztosító berendezések nem csupán a falak mentén húzódnak, hanem a padlóba, sőt a széksorok támláiban beépítve is állandóan a szükséges klíma kialakításán „dolgoznak”.

a cirkusz-színpad mögött frissen vakolt egyemeletes épület emelkedik. jobb szárnyán kapnak helyet az irodák, a tágas öltöző és pihenőhelyiségek, az artista-színész társalgók. a pihenőhelyiségek külföldi társulatok vendégszereplése esetén lehetőséget adnak akár 80-100 fős társulat elhelyezésére is/. a kapu mellett különös félkör-alaku rácsfolyosót szerelnek, amelyen az épület balszárnyában lakó „állatszárny”, jutnak el esténként munkahelyükre, a porondra. az istállóban 24 ló és 10 ponyva kap majd helyet. a természetes körülmények közötti ellenségek: bivalyok, zebrák és tevék jól meglesznek egymással egy fedél alatt is, ezt bizonyítja a porondon tapasztalható, kiváló együttműködésük. az elefánt-lakosztály 8-10 „bérlő”, méretére készült. a népes állatsereglet legifjabb csillaga egyelőre technikai okok miatt nem költözhet az épületbe; a négy éves víziló ugyan is ragaszkodik különálló, guruló medence-házához, amelyet csak az esténkénti fellépés alkalmával hajlandó elhagyni. /mti/

-9-

8.50/ny

sz

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 11. sz. hírünk .. / gromiko.... / címének első mondatát és a hír utolsó bekezdését
v i s s z a v o n j u k ! /mti/

/mti/

bb. 14. a budapesti közlekedési vállalat

um/ny -cz

1970. június 25.

értesíti az utazóközönséget, hogy a náckevei név vonalon, 70., peterzsébet, dózsa györgy ut, nagy sándor utca kereszteződésében a közúti felüljáróhid építése miatt június 27-én, szombaton 8 órától 16 óráig, június 30-án kedden 8 órától 13 óráig a vonatforgalmat mindkét irányban átszállással tartja fenn. A vonatok mindkét irányból a munkálatok helyéig közlekednek. /mti/

bb 15. elutazott gaafar mohamed nimeri szudáni állam- és kormányfő

t bc/um/ny -cz

1970. június 25.

csütörtökön délelőtt elutazott Magyarországról Gaafar Mohamed nimeri vezérőrnagy, a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának elnöke, miniszterelnök, aki Losonczi Pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének meghívására hivatalos látogatást tett Magyarországon. A szudáni elnökkel együtt elutazott kísérete is.

A baráti szudáni nép képviselőit ünnepélyesen búcsúztatták a ferihegyi repülőtéren, amelyet magyar és szudáni zászlók díszítettek. A repülőtér betonján díszőrség sorakozott fel csapatzászlóval.

/folyt köv/

10.20/ny

bb 15. / elutazott1.folyt/ny

A búcsúztatásra megjelent Losonczi Pál az elnöki tanács elnöke, Fock Jenő a minisztertanács elnöke, Kisházi Ödön az elnöki tanács helyettes elnöke, Péter János külügyminiszter, dr. Biró József külkereskedelmi miniszter, Czinege Lajos vezérrezredes, honvédelmi miniszter, dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Sarlós István, Budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, az elnöki tanács több tagja, a politikai élet több más vezető személyisége. Ott volt a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja. Eljöttek az elnök búcsúztatására a budapesten tanuló szudáni diákok is.

Diszjel Harsant, majd a díszegység parancsnoka jelentést tett a szudáni elnöknek. Felcsendült a magyar és a szudáni himnusz, s közben 21 tüzérségi díszlövést adtak le a szudáni államfő tiszteletére. Gaafar Mohamed nimeri Losonczi Pál társaságában ellépett a díszegység arcvonala előtt, köszöntötte a katonákat, majd búcsubeszédet mondott.

- mélyen tisztelt elnök ur!

- kedves magyar barátaink !

- a búcsú pillanatában nagyrebecsülésemet és hálás köszönetemet szeretném kifejezni önöknek, a szívélyes fogadtatásért és baráti vendégszeretetért amelyben magyarországi látogatásom alatt engem és küldöttségünk tagjait részesítettek.

- mélyen tisztelt elnök ur!

- köszönettel tartozunk önnek, a magyar népköztársaság kormányának tagjainak valamint a testvéri magyar népnek, hogy fáradtságot és idejüket nem kimélve renkdívil érdekessé és hasznossá tették itt tartózkodásunkat. A testvéri magyar nép körében eltöltött idő, amely lehetőséget adott számunkra, hogy közelebbről megismerkedjünk szeretetreméltó hazájuk életével, ismételtlen tanubizonyosságot tett amellelt, hogy a szudáni és a magyar nép megbonthatatlan barátsága rendithetetlen és szilárd alapokra, elvekre épül. Ez a barátság az idő múlásával népeink hasznára, és a földkerekség valamennyi népének javára mind jobban elmélyül és erősödik.

/folyt köv/

-11-

10.30/ny

bb 15. / elutazott... 2. folyt./-ju

mélyen tisztelt elnök ur! abban a reményben bucsuzunk öntől, hogy hamarosan újra találkozunk és rövidesen viszontláthatjuk önt hazánkban. türelmetlenül várjuk szudáni látogatását, amikor népeink boldogulása érdekében újabb lépéseket tehetünk a megkezdett uton.

kivánok önnek jó egészséget, s a dicső magyar népnek további sikereket, jólétet és boldogságot.

ezután Losonczy pál mondott bucsubeszédet:

- mélyen tisztelt elnök ur!
- kedves vendégeink!
- nagyon gyorsan teltek a napok, magyarországi látogatásuk végéhez értünk.
- sajnos, elérkezett a bucsu pillanata.
- látogatuk rövid volt, de meglegedéssel tölt el bennünket az a tudat, hogy ezzel a rövid idővel jól gazdálkodtunk.
- megbeszéléseink során érintettük a két országot és a két népet egyaránt érintő és érdeklő problémák széles skáláját.
- elnök ur, külön köszönetet szeretnék mondani önnek azért a baráti legkörürelt, amely a megbeszéléseket építő módon elősegítette és az önök egész itt-tartózkodását jellemezte.
- ez a látogatás nagyon fontos esemény volt a két ország kapcsolatában.
- nagy várakozással tekintek a közeljövőre, amikor ismét találkozhatom önnel és folytathatjuk az itt megkezdett hasznos eszmecserét.
- kedves elnök ur, kérem, vigyék el és adják át a szudáni népnek a magyar nép és a magam forró üdvözlését.

/ folyt. köv./

10.32/ju

-12-

bb 15. / elutazott... 3. folyt./-ju

- nagy társadalomépítő munkájukhoz további sikereket, jó egészséget kívánok, önnek elnök ur és minden kedves szudáni barátunknak.

- szerencsés utat kívánok, a viszontlátásra.

Losonczy pál szavai után a szudáni vendégek szívesen bucsút vettek a megjelent magyar közéleti személyiségektől, a diplomáciai testület képviselőitől, valamint a szudáni diákoktól. a diszegység díszmenete után uttorok virágcsokrokat nyújtottak át a szudáni elnöknek és a kíséretében lévő személyiségeknek.

a vendégek repülőgépét a magyar légierők vadász köteléke a határig kísérte. /mti/

..

bb 16. ritkulnak a szunyogfelhők a tiszai gátak mentén - eredménnyel járt az irtóhadjárat

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

az alsó-tiszavidéki gátakon eredménnyel járt a több napja tartó szunyogirtás. uszályokra szerelt ködszerűen permetező berendezésekkel és a repülőgépes mezőgazdasági növényvédő állomás gépeiről nagymennyiségű vegyszert juttattak a töltések mindkét oldalán lévő hullámterí erdőségre és egyéb növényzetre. az élőködő rovarok ugyanis annyira elszaporodtak, hogy nemcsak éjszaka, hanem a nappali forróságban is előmerészkedtek. az irtóhadjárat után megritkultak a szunyogfelhők és most már kevésbé zavarják a védekezők munkáját a kellemetlenkedő rovarok. a közegészségügyi és járványügyi állomás csütörtökön szegeden is megkezdte a védekezést a paraziták ellen. /mti/

..

10.40/ju

-13-

bb 17. átadták az ezredik diplomát a szombathelyi tanítóképzőben

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

a szombathelyi tanítóképző intézet csütörtöki diplomaosztó ünnepségén szalay lászló igazgató átadta a felsőfoku tanintézet ezredik diplomáját. az ezredik diploma és a vele járó ezüst karperec tulajdonosa czingráber mária, vörös diplomás tanító, aki kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el és több országos pályázatot nyert. az idén összesen 58 tanító és 57 népművelő-könyvtár szakos végzett az intézetben, akik nyugat-dunántul iskolákban és közművelődési intézményekben látnak munkához. /mt1/

bb 18. súlyosított börtönbüntetés lakás-korrupcióért

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

néhány héttel ezelőtt a pécsi járásbírósa 4 év és 6 hónapi szabadságvesztésre ítélte dr. szabó sándort, a pécsi iii. kerületi tanács volt lakásügyi főelőadóját. szabó különféle visszaéléseket követett el saját hasznára. az ő feladata volt az állami és szövetkezeti lakásigénylési ügyek, valamint a minőségi lakáscserék intézése, a társadalmi bizottság által kiutalt jogos igénylők része a kiutaló határozat elkészítése. mivel a kiutalás sorrendiségét ő döntötte el, azokat az igényjogosultakat részesítette előnyben, akik hajlandók voltak fizetni. az ügy fellebbezés folytán került a pécsi megyei bíróság elé, amely súlyosította az elsőfoku ítéletet, bünsnek mondta ki dr. szabó sándort tiszrendbeli kötelességzegésért, tiltott előny követésével illetve elfogadásával elkövetett büntettségben és ezért öt évi börtönbűn töltenő szabadságvesztésre ítélte, ugyanakkor öt esztendőre eltiltotta a közügyek gyakorlásától is. /mt1/

bb 20. új úttörőtábor balatonberényben

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

a zalai úttörők nyári táborozása központi táborhelyet épített a megyei tanács balatonberényben. a tizenhét millió forintos költséggel épült tábor épületeit csütörtökön adták át. a tábor első lakói az árvízkiárt szenvedett családok gyermekei lesznek. /mt1/

10.50/ju

-14-

bb 19. gépipari konferencia nagykanizsán

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

a gépipari tudományos egyesület és az energiagazdálkodási tudományos egyesület nagykanizsai csoportjának rendezésében csütörtökön kétnapos gépipari konferencia kezdődött nagykanizsán a város ipara által gyártott szerelvényekről, víz elő- és utókezelő berendezésekről, a folyadékok és gázok szállítására szolgáló szerelvényekről, vízlágyító berendezésekről és vintisztító készülékekről kiállítás is rendeztek. a 2 napos konferencia ideje alatt 12 előadás hangzik el a gyártmányfejlesztésről. /mt1/

bb 21. utcát neveztek el antos istvánról

t gj/se-ju -cz

1970. június 25.

a magyar gazdasági élet vezető egyénisége volt, antos istván, az 1960-ban elhunyt pénzügyminiszter. róla nevezték el Zuglóban a 926-os utcát. ebből az alkalomból csütörtökön délelőtt az antos istván utca 1/a számú ház falán márványtáblát lepleztek le.

az ünnepségen jelen volt nyers rezső az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, sándor józsef a k.b. osztályvezetője, váll 1 péter pénzügyminiszter és nagy józsefné könnyűipari miniszter. a márványtáblát megkoszorúzták a xiv. kerület párt és tanácsi valamint a tömegszervezetek képviselői, továbbá a csepel vas- és fémművek és a beloliansz híradástechnikai gyár antos istván nevét viselő szocialista brigádjának tagjai is. /mt1/

bb 22. szegedi építészek segítsége a marosmenti helységek újjáépítéséhez

vid ká-ju -cz

1970. június 25.

a szegeden működő csongrád megyei tanácsi tervező vállalat kollektívája is segíti az árvíz által sújtott marosmenti községek helyreállítását. vállalták, hogy az általuk kidolgozott tervtervekből hetet térítés nélkül a kárt szenvedett lakosság rendelkezésére bocsátanak. emellett ingyenesen elvégzik a megfelelő geodéziai felméréseket, s elkészítik a ház helyreállítási terveket.

/ folyt. köv./

11.00/ju

-15-

bb 22. / szegedi építések... 1. folyt./-ju

csütörtökön elsőként apátfalván látott munkához a vállalat egyik, tervező szakemberekből álló csoportja. ebben a helységben csaknem félszáz lakóházat építenek újjá a korszerű követelményeknek megfelelően készített építési tervek szerint. a vállalat szakemberei megszervezik a családi házak építési engedélyeknek egységes, gyorsított kiadatását is. apátfalva után tápén nyujtanak segítséget 37 családi ház ujjáépítéséhez. a vállalat dolgozói összesen 21 tiszai és marosmenti község lakosságának ajánlották fel közreműködésüket az ujjáépítéshez. /mti/

bb 23. egyetlen napon nyolcvan építési engedély t adtak ki jánkajtison

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

a már dolgozó vállalatok mellett naponta újabb kivitelezők vonulnak fel a felső-tiszai árvízszújtotta területeire, s várhatóan a jövő hónap első felében megkezdődik a tömeges építkezés. e munka fontos feltétele az építkezés előkészítése, ezen belül a lakosság elhatározása. igen biztató, hogy már eddig 2100-an kérték építési engedélyt, s 1150-en meg is kapták. szerdán 145 építési engedélyt adtak ki, ebből egyedül jánkajtison nyolcvanot vettek kéhez az emberek. emelkedett a kamatnetes kölcsönigénylők szám a is. eddig 241 új családi ház építéséhez kérték otp kölcsönt.

a tömeges építkezések megkezdésének azonban még mindig vannak akadályai. több helyütt még nem takarították el a romokat, lassu az építőanyagszállítás. a kijelölt állomásokon napi 400-600 vagon építőanyag fogadására készültek fel, s ennek a mennyiségnek jelenleg alig egyharmada érkezik. /mti/

11.12/ju

-16-

bb 24. ünnepélyesen bucsuztatták a gátokról hazatérő szolnok megyei munkásöröket

vid-ju ká -cz

1970. június 25.
a szolnok megyei munkásörök alakulatok 14 ezer órát szolgáltattak árvízvédelemnél a középtiszai-vidéken, a körösök és a hortobágy-berettyó mentén. csütörtökön pihenőre tértek az utolsó egységek is. a törökszentmiklósi kilian györgy munkásörzészólalj csütörtökön délelőtt ünnepélyes fogadásra sorakozott fel kunszentmártonban. kovács sándor zászlóaljparancsnok jelentett posta mihálynak, a munkásörök megyei parancsnokának, majd broszki árpád a kunszentmártoni járási tanács vb elnöke köszönte meg a munkásörök példás helytállását, nehéz szolgálatukat.

ugyancsak csütörtökön fejezte be a hortobágy-berettyón árvízvédelmi szolgálatát a karcagi zalka máté munkásörszázad is. a mezőturon rendezett ünnepségen buza ferenc parancsnok jelentéstétele után a berettyó-menti lakosság nevében lévai zsigmond a városi tanács vb elnöke mondott köszönetet a nagykunság munkásöröknek. karcagon kovács istván a városi pártbizottság titkára, turkevén toth imre a városi pártbizottság titkára köszöntötte a város hazatérő munkásöröket. /mti/

bb 25. csehszlovák gépesítési és automatizálási kiállítás

sz/mné-ju 1e -cz

1970. június 25.

korszerű technológiák-berendezések címmel rendezte meg budapesti kiállítását a csehszlovák vuma, a gépesítési és automatizálási kutató intézet, a strojimport külkereskedelmi vállalatral együttműködve, a szlovák iparügyi minisztérium védnöksége alatt. a kiállítás szervezésében közreműködött a kgm műszaki tudományos tájékoztató intézet is.

a kiállítást csütörtökön délelőtt a technika házában jözef buzek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa nyitotta meg. ezt megelőzően jindrich stanek, a vuma igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit az intézet munkájáról. a vuma tervez szerkeszt és a kutatáson kívül maga is foglalkozik automata gépek gyártásával, technológiák kialakításával a gépipar és több más gyártási ágazat számára. /mti/

11.30/ju

-17-

bb 26. szociális kérdések a csongrád megyei tanács ülésének napirendjén

vid-ju ká -cz

1970. június 23.

Évente mintegy 75 millió forintot költenek csongrád megyében szociális célokra, segélyezésre, az idős emberek támogatására, a csökkent munkaképességűek élet- és munkakörülményei javítására, különféle szociális jellegű intézmények fenntartására - állapították meg a megyei tanács csütörtökön szegeden tartott ülésén. A tisztek és az üzemek is milliókat áldoznak az öregek, a munkában megfáradt emberek életkörülményeinek javítására.

Jelenleg 9 községben működik öregek napközi otthona, ahol az idős emberek egészségügyi felügyelet mellett tölthetik napjaikat. A megyei tanács ülésének határozatán szünetel, hogy társadalmi összefogással tegyék lehetővé minél több helyen ilyen napközi otthonok létrehozását. A tervek szerint az idén szentesen és makón, jövőre 3 községben nyitna öregek napközi otthona. A tanácsülés határozatot hozott arról is, hogy bővítsék a megye szociális otthonait az épületeket az anyagi lehetőségektől függően fokozatosan korszerűsítsék. /mt/

--

bb 27. strandolási gondok szegeden

vid--ju ká -cz

1970. június 25.

A város alatt hőmöggyő megduzzadt tiszta hullámai a kánikulai napokban még nem nyújtanak hűsítési lehetőséget a szegedieknek. Hiszen a partifürdőt több méter magasan borítja az áradat. Máskor hasonló időszakban naponta huszonöt-ezren is felkeresik ezt a kedvelt tiszai strandot. A szegedi fürdő vállalat némileg enyhíteli a helyzetet azzal, hogy 5000 férőhellyel bővítette az újszegedi versenyuszoda öltözőjét, a medencéket pedig a szokásosnál gyakrabban fertőtlenít. A belvárosi gőzfürdő, amelyen kisebb méretű uszómedence is van udvarát is stranddá alakították és csütörtökön megnyitották a közönség előtt. Nap mint nap figyelik a tiszta vízállását, s amint a kikötőkarikák kitáncszanak a vízből, azonnal kivonattadják az uszókázókat, valamint a fürdőkosárral felszerelt szőke tiszai hajószállót a tápió téli kikötőből. Már elkészítették ezekhez a mindenkori vízálláshoz igazítható lejáróhidakat. Készenlétben állnak a tiszai partifürdő helyreállítására. /mt/

--

11.50/ju

-18-

bb 28. aratás előtt - ezerötszáz új kombájn - intézkedések az alkatrészellátás javítására

i sl/j-ju ie -cz

1970. június 25.

Az aratás közeledtével csucsforgalmat bonyolít le az agrotársulat. Nagy tételekben érkeznek a szezonkezdésre lekötött betakarítógépek utolsó szállítmányai, s azokat azonnal a megrendelő állami gazdaságokhoz és szövetkezetekhez irányítják.

Gabonakombájnok a szovjetunió kivül az idén már az ndk-ból is érkeznek, mindkét típus szállítása jó ütemben halad. Az igényeknek megfelelően összesen 1500 - nagyrészt szovjet gyártmányú - kombájnt rendeltek erre az évre az agrotársulat, ebből eddig 1350-et megkaptak a gazdaságok, a többi 150 is megérkezik az aratásra.

A kombájnokon kívül 200 rendrearatót, 180 nagy teljesítményű gabonatisztító gépet és 550 járvabálázó gépet hoznak be az aratásig, ezeknek nagy része már átlépete az országhatárt. Gabonaszakolókából, terményszárító gépekből, traktoros gereblyékből, rendszórákból ugyancsak zavartalanul el tudják látni a szövetkezeteket és az állami gazdaságokat. Rakodógépekből eddig 830-at hoztak forgalomba, a tavalyi 397-tel szemben.

A gépellátásnál lényegesen nagyobb gondot jelent az alkatrész-utánpótlás. A külföldről importált betakarítógépek egyes alkatrészeinek gyártását is vállalták ugyan hazai üzemek, de az igényeket gyakran nem tudják kielégíteni, ezért fokozzák az alkatrészek importját. Ausztriából beérkezett az első százezer kaszapenge a kombájnokhoz. Kombájnótanácsokat a szovjetunió, csehszlovákia és jugoszlávia szállít. Az szk-kombájnok aratás előtti javításához megfelelő mennyiségű alkatrészt tudtak biztosítani, a gépekhez további jelentős alkatrész-készletekkel rendelkeznek, s újabb külföldi szállítmányok is érkeznek, így kisebb hiányoktól eltekintve megfelelő utánpótlással lehet számolni. Az ndk-ból vásárolt e-512-es kombájnok pótalkarrész-ellátására ugynevezett konszignációs raktárt létesített az ndk-beli partner budapestien, e raktárból bármilyen alkatrészt pótolni tudnak.

Tavaly az aratás második felében fennakadások voltak az ndk és a szovjet gyártmányú bálázógépek alkatrészeinek pótlásában. Az idén lényegesen javult a helyzet. A megrendelt alkatrészek egy része már megérkezett, a szállítások folytatódnak.
/ folyt. köv./

12.2/ju

-19-

m

bb 28. / aratás előtt... 1. folyt./-ju

amint a megév-nél elmondták, megfelelően el tudják látni pótalkatrésszel a különféle típusú aratógépeket, a magtisztító gépeket, a hagyományos szátóberendezéseket, a növényvédő és a talajművelő gépeket. Öntözőgép-alkatrészekből nagyjából megfelelő a készlet, várhatóan nem lesz nehézség az ellátásban.

a műszaki cikkek közül a legnagyobb gondot a gumibroncs-utánpótlása jelenti, bár bizonyos enyhülés itt is várható. akkumulátorból és ékszíjból ezuttal előreláthatólag már ki tudják elégíteni az igényeket; ékszíjból nem annyira a mennyiség nőtt, inkább a minőségült, kevesebb a szakadás.

a megév-nél az aratás egész ideje alatt állandó ügyeletet tartanak. az ország 19 agrokör vállalatát a posta meghatározott időpontokban automatikusan kapcsolja, s rendeléseiket, kívánságaikat azonnal kielégítik. jelentősebb fennakadással csak arra az esetre számolnak, ha a rossz időjárás miatt egy időben tömegesen támadnának a gépekben üzemszavarok s emiatt különösen nagy mennyiségű pótalkatrészre lenne szükség. /mti/

bb 30. észt vendégek hazánkban

ny -cz

1970. június 25.

a magyar-szovjet baráti társaság meghívására hazánkba érkezett a szovjet-magyar baráti társaság észt tagozatának delegációja. a delegációt arnold gren az észt szszk miniszterelnökhelyettese külügyminiszter, az szmbt észt tagozatának elnöke vezeti.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren mátyás lászló az szmbt ügyvezető elnökségének tagja, a hnf országos tanácsának titkára, demeter sándor az szmbt országos elnökségének tagja, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, monori istván a külügyminisztérium főosztályvezetője és az szmbt több vezető munkatársa fogadta. jelen volt sz.sz. szatucsin a szovjet magykövetség tanácsosa. /mti/

-20-

12.30/ny

bb 29. tizennégy tv-játék nyolc színházi közvetítés - sajtótájékoztató a televízió harmadik negyedévi műsortervéről

gy/mné/ny -cz

1970. június 25.

az elmúlt hónapban a televízió előfizetők száma 1 millió 690.821 volt, egy év alatt 190.764-el emelkedett - jelentette be pécsi ferenc, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese csütörtökön a televízió harmadik negyedévi műsortervének érdekességeit ismertető sajtótájékoztatóján.

többek között elmondta, hogy ebben az időszakban a főmű egy egészségügyi és egy külpolitikai adással jelentkezik. bemutatnak egy érdekes dokumentumfilmet jelentés magyarországról címűmel. vitaműsor indul az anyagiasságról, és továbbra is műsorban marad az ebédszünet, a tv-mintaból és a teleimpex.

változatos, bőséges a sportműsor. a szovjetunió-usa atlétikai viadalt, a kajak-kenu vb-t, az atlétikai európa kupa női döntő eseményeit, és egyebek közt a labdarúgó magyar népköztársasági kupadöntőt láthatjuk a képernyőn. helyet kapnak a műsorban bajnoki labdarúgó mérkőzések, szerepel a programban az uszó európa bajnokság a nemzetközi férfi válogatott torna közvetítése is.

a közkedvelt komolyzenei műsorok mellett külön élménynek ígérkezik a magyar és bajor televízió koprodukciójában készült bartók béla portréfilm. a bartók évforduló alkalmából szeptemberben a kékszakállu herceg vára, a fából faragott királyfi és a csodálatos mandarin tv-változata is képernyőre kerül. a röplő páva felszabadulási népdalverseny egy augusztus 20-i reprezentatív bemutató keretében nemzetközi népzenei találkozóra bővül.

a képzőművészeti rovat új műsora lesz a karika-túra.

studio zero címmel kétrészes szórakoztató könnyűzenei műsor készült, amelyben helyet kap zenés paródia, virtuóz orgonaszóló, ismert és új táncdalok bemutatója. a szórakoztató műsorok között szerepel még sólyom lászló két egyfelvonásosa, mikos györgy egy éjszaka története címűkomédiája, és a „szabálytalan nyelvtanóra”, második része.

/folyt köv/
12.38/ny

-21-

bb 29. / tizenégyfolyt/ny

magyar filmvígjáték sorozat - címmel megismétlik a siker-filmeket. az éjszakai előadások közül kiemelkedő zóla nana című regényének tv- változata, amely öt részben kerül a képernyő-re. vasárnap délutánonként a vos titkosszolgálat - öt részből álló jugoszláv filmsorozat szerepel a tervben.

a harmadik negyedévben nyolc színházi közvetítést terveznek, ebből hat budapesti előadás lesz. a műsorterben 14 tv-játék szerepel. a nyitott könyv, és a világirodalmi magazin mellett egyszemélyes színház címmel békés itala műsorát láthatják a nézők.

az ifjúsági műsorok között újdonság az egy utca című vitaindító film, amelyhez nyílt tárgyalás kapcsolódik a fizikai munkások gyermekeinek társadalmi érintkezéssel kapcsolatos problémáival kapcsolatban.

a radar rendszeres adásai mellett egy alkalommal badar címmel satirikus műsorral jelentkeznek.

uszni tudni kell címmel 9 részes uszókiskola műsor indul a gyermekeknek.

nagy érdeklődésre tarthat számot az integrál júliusi adása, amely azt vizsgálja, mit tudunk az emberi agyról és milyen szellemi műveleteket tud elvégezni a számítógép.

francis az elveszett paradicsomban címmel nyolcrészes természetfilm-sorozat indul. amely az afrikai szavannás vidékeken élő állatok világát tárja fel.

a gyermekek kívánságára vasárnap délelőttönként ismét képernyőre kerül a tenkes kapitánya című filmsorozat. folytatódnak a kuckó, a hétmérföldes kamera, az óvodások film-műsora, a telisák és a zseb-tv adásai. /mt1/

..-

-22-

12.45/ny

bb 31. időjárásjelentés

ny -cz

1970. június 25.

a meteorológiai intézet jelenti június 25-én, csütörtökön 12 órakor:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

az atlanti óceánról, a brit-szigeteken keresztül, hűvös, nedves levegő áramlik kontinensünk nyugati, középső és északi részei felé. a hűvös levegővel elárasztott területeken, valamint a hűvös, -meleg levegő találkozásának zónájában erősen felhős, sokfelé esős időjárás alakult ki. európa többi részén meleg, nyári időjárás uralkodik, amit helyenként záporok, zivatarok tarkítanak. a kárpát-medence időjárásában pénteken estig lényeges változás nem várható.

hazánkban szerdán az északkeleti megyékben 4-8, máshol általában 10-12 órán keresztül sütött a nap. a hőmérséklet napközben országsszerte elérte a 25-31 fokot. a délutáni és esti órákban, főként az ország északi és keleti részén, többfelé keletkezett zápor, zivatar. a zivatart egy-két helyen jégeső is kísérte. a lehullott csapadék mennyisége helyenként elérte a 10, 20, sőt domaháza / borsod m/ a 44, jósvafőn pedig az 52 mm-t. ma hajnalra 13-18 fokra hűlt le a levegő. délelőtt az ország területén változóan felhős volt az ég, 11 órára 22-27 fokra emelkedett a hőmérő higanyszála.

budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke 23.2 fok volt, a sokévi átlagnál 2.6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 25 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, nem változik. a balaton vizének hőmérséklete sídfoknál 11 órakor 26 fok volt.

várható időjárás péntek estig:

időnként megnövekvő felhőzet. főként északon és keleten záporok, zivatarok. mérsékelt, helyenként megéltékülő északnyugati szél. zivatar idején átmeneti szélerősödés. várható leg- alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hő- mérséklet pénteken általában 23-28 fok között, nyugaton csak kevéssel 20 fok fölött.

távolabbi kilátások hétfőig: leg- alacsonyabb hajnali hőmér- séklete 12-17 fok között, legmagasabb nappali hőmérsékletek 23-28 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 470 cm. /mt1/

13.10/ny

-23-

bb 32. hetven fok az alumíniumolvasztó kádak mellett

vid-ju ká -cz

1970. június 28.

a kánikula alaposan megviseli a munkásokat tatabányai több üzemében. a város egyik legmelegebb üzeme az alumíniumkohó. itt a nagycsarnokban a kádsorok között a hőmérséklet negyvenöt fok, de a kádak nyitásánál, kezelésénél 70 fokra szalad fel a hőmérő higanyszála. a kohászok ezekben a napokban is teljesítik terveiket s termékeik minősége ellen sincs kifogás.

a tatabányai cementgyár üzemrészében szinte elviselhetetlenné fokozódott a meleg, de a hőszegrekordot a kemenceház tartja. a klínkerégető kemencék között húzódó hidakon 60-80 fok a hőmérséklet, kémlelőnyílásánál pedig - ahol a z égetőtérrel figyelik - 50 fokos melegben dolgoznak a munkások. a nehéz körülmények ellenére zavartalan a gyárban a munka, nap mint nap a megszokott mennyiségű cement hagyja el az üzemet.

a 11-es számú hőerőmű legmelegebb pontján, a kazán tüztérrel felett már nem szenvednek a dolgozók az elviselhetetlen hőszégtől. itt a kezelőszemélyzet helyettesítésére tv kamerát szereltek fel, s a szükséges adatokat a kamera közvetíti az irányító terembe, a tüztérrel kisugárzó hő még a kamerát megviselné, s ezért vízhűtéssel óvják a hőszégtől. /mti/

bb 34. dr. garamvölgyi károly

mné-ju -cz

1970. június 28.

a pénzügyminiszter első helyettesének vezetésével delegáció utazott moszkvába, a kgst valuta és pénzügyi állandó bizottságának csütörtökön megnyitott értekezletére. /mti/

13.20/ju

-24-

bb 35.

a képestelevezőlap történetéről kiállítás nyílt balatonszemesen

vid/mné-ju ká -cz

1970. június 25.

csütörtökön délelőtt a balatonszemesi posta muzeumban dr. várkonyi imre, a somogy megyei tanács vb. elnökhelyettese ünnepélyesen megnyitotta a képestelevezőlap története című kiállítást. a kiállítás legérdekesebb darabja az a 100 éves képeslap, amelyet august schwarz oldenburgi könyvkereskedő 1870. július 16-án felesége szüleinek adott fel. e levelezőlap felső sarkára egy kis tűzérési jelenetet ábrázoló képet nyomtatott, a háborús állapot jelképezésére. ez a lap a képestelevezőlap őse. a kiállított mintegy 2.000 képestelevezőlap között megtalálhatók a szabadságharc hőseiről kiadott képestelevezőlapok két világháború között megjelent érzelgős, giccses lapok, s a témában, kivitelezésben egyaránt korszerű, színvonalas képeslapok. a posta az itt vásárolt képeslapokat különleges bélyegzővel látja el. /mti/

-25-

bb 37. bontják a szegedi tiszaparti sétány homokzsák-gátját
vid/sb-ju -cz 1970. június 25.

csütörtökön megkezdtek a szegedi tiszaparti sétány homokzsák-gát rendszerének elbontását. ezt az ideiglenes védelmi vonalat kétszer építették meg a folyóparti kőkorlát biztosítására. amikor az első nagy árhullám levonult, azonnal szét kellett szedni, mert az átnedvesedett zsák sulya alatt esetleg beszakadhatott volna a part valamelyik szakasza. az újabb árhullám miatt ismét megépítették a kettős homokzsák-gátat és most újra elbontják, mert a következő napokban átlagosan 16.20 centiméteres később pedig ennél is intenzívebb áradás várható. csütörtökön a víz szintje több mint 30 centivel maradt el a járda szintjétől. könnyű tárgycákkal horjádják el a védelmi anyagot, nehéz járműveket még nem vehetnek igénybe, mert ezek alatt is megsüllyedhetne a talaj. a tiszaparti sétány, az egykori stefánia rövidesen megszabadul a homokzsákoktól, de a járókelők részére még nem nyitják meg. fennáll ugyanis annak a veszélye, hogy az átázott talajból váratlanul kifolyul, kidől a part valamelyik faóriása. /mti/

bb 38. tíz nap alatt mintegy tízezer holdról vezették le a belvizet borsodban

vid/sb-ju -cz

1970. június 25.

borsod megyében a lehullott csapadék hatására több mint huszonötezer holdon keletkeztek belviz, amely jelentős nagyságu mezőgazdaságilag művelt területeket elöntött. a káros víz elvezetésére június 16-a óta az északmagyarországi vízügyi igazgatóság szinte éjjel nappal kilenc szivattyutelepet és mintegy harminc hordozható szivattyút üzemeltet. ezekkel másodpercenként több mint husz köbméter vizet emelnek át a főcsatornákból a folyókba. így tíz nap alatt annyi vizet vezettek le a földekről, mint amennyivel több mint két rakacai tóhoz hasonló víztárolót lehetett volna feltölteni. a vízügyi dolgozók munkájának eredménye, hogy csütörtök reggelig már csaknem tízezer holdról csapolták le a belvizet. /mti/

13.42/ju

-26-

bb 36. gál László és kim dok szong beszéde

t fe/fné/ny -cz

1970. június 25.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk gál Lászlónak és kim dok szolgna a délutáni magyar-korea nagygyűlésen elhangzó beszédét. az anyag embargós, csak jelzésre használható.

- tragikus, de hősi napokra emlékezünk ezekben a napokban - kezdte beszédét a szolidaritási nagygyűlés ünnepi szónoka gál László, a szakszervezetek országos tanácsa titkára. - husz éve annak, hogy a távoli koreában kitört a történelem egyik legkegyetlenebb háboruja és megkezdődött a koreai nép hősi honvédő harca. az amerikai imperialisták - akik már akkor átvették a világ csendőrének szerepét - erős csapatokkal indítottak támadást a koreai népi demokratikus köztársaság ellen. az „ürügy”, szerintük meg volt - mint mondták - meg kellett akadályozni a koreai forradalom kiterjedést. a háboru igazi okait azonban már jóval előbb kell keresni, ott, ahol a második világháboru befejeződött. ismeretes, hogy a szovjet hadsereg a hitleri fasisztákon aratott győzelme után megsemmisítő vereséget mért a japán militarizmusra, s ezzel hozzájárult ahhoz, hogy több ázsiai nép, így a koreai nép is elnyerje függetlenségét. ebben a harcban a koreai nép fiai, a partizánok hősiiesen kivették részüket. a második világháboru után koreában a 38-ik szélességi foktól északra népi hatalom jött létre, ettől délre pedig az

amerikaiak lázasan törekedtek arra, hogy létrehozzanak egy életképes amerikai rendszert. korea legsötétebb feudális, hazaáruló köreire támaszkodva igyekeztek főt számolni dél-koreában az erősödő demokratikus tömegmozgalmat. amikor ezt nem sikerült békés uton elérniök, az amerikai agresszió nyílt, terrorakciókat indított a hazafias demokratikus érzelmű koreaiak ellen. így került sor 1950 június 25-ének tragikus napjára, a háboru kirobbantására - mondogta többi között gál László, - majd így folytatta: az agresszorok villámháborura számítottak és hatalmas szárazföldi légi és haditengerészeti erőket vetettek be. az ensz égisze alatt harcoló erők létszáma elérte a két milliót. azonban ez a hatalmas hadsereg, a korszerű fegyverek sem tudták megtörni a szabadságát és szocialista vívmányait védelmező koreai népet. a szocialista országok, a nemzetközi munkásmozgalmat egy emberként állt a koreai nép mellé. a hősi erőfeszítések és az internacionalista segítség, megállította az imperialista agresszorokat. az usa villámháborus tervei, legismertebb tábornokai kudarcot vallottak, hatalmas ember és anyagvesztés érte az usát-t, mintegy 400 ezer amerikai katona meghalt, megsebesült, vagy fogságba esett. az amerikai agresszorok kénytelenek voltak aláírni a fegyverszünetet 1953 július 27-én. a koreai népi demokratikus köztársaság megőrizte függetlenségét.

/folyt köv/

-27-

14.00/ny

13.42/ju

bb 36. / gál László.....1.folyt/ny

a szónok ezután arról szólt, hogy a szörnyű pusztulás után a koreai nép északon nagy szorgalommal és elszántsággal viszonylag rövid idő alatt, újjáépítette hazáját, lerakta a szocialista ipar, mezőgazdaság és kultúra alapjait. a koreai népi demokratikus köztársaság ma fontos tényezője a szocialista világszisztemnek, a nemzetközi imperializmus elleni világméretű harcnak.

gál László beszéde további részében rámutatott arra, hogy az USA uralkodó körei nem sokat tanultak a koreai kudarcból, ma ismét feszültséget szítanak Koreában, s a világ más térségeiben, így Indonéziában és a közel-keleten. több mint 50 ezer dél-koreai katonát irányítottak Vietnámba az amerikai csapatok megsegítésére. a dél-koreai bábrendszert 60 ezer amerikai katona védelmezi a legmodernebb fegyverekkel. az ország déli része amerikai támaszponttá, a külföldi tőke szabad prédájává vált. a dél-koreai lakosságnak rendkívül alacsony az életszínvonala, s a legelembb demokratikus jogokat is nélkülözi.

emlékeztetve a koreai népi demokratikus köztársaság kormányának álláspontjára, a szónok hangsúlyozta, hogy ezt az észszerű, jószándéku javaslatot támogatja az egész világ haladó közvéleménye, közte hazánk dolgozó népe is; ki kell vonni az amerikai csapatokat dél-Koreából. korea egyesítésének ügyét pedig magának a koreai népnek, külső beavatkozás nélkül kell megoldania.

gál László beszéde befejező részében rámutatott arra, hogy a magyar és a koreai nép múltjában, sorsában sok a közös vonás. népeink internacionalista barátsága éppen a koreai háború idején állta ki a próbát: a magyar nép a háború első napjaitól kezdve erejéhez mérten igyekezett támogatást nyújtani a testvéri koreai népnek. szinte nehéz lenne felsorolni - mondotta - a szolidaritásnak mindazokat a megnyilvánulásait, amely a két nép barátságát oly élővé tették. s e barátság minduntalan fejlődik, ennek bizonyítéka az a sokoldalú élénk kapcsolat, amely a magyar és a koreai nép között kialakult. ennek a barátságnak a jegyében járt a napokban magyar szakszervezeti küldöttség a koreai népi demokratikus köztársaságban, s ez jó alkalom volt arra, hogy a helyszínen megismerkedjen a koreai nép munkájának eredményeivel az élet minden területén. de a helyszínen meggyőződött arról is, hogy a koreai népnek saját erején kívül szüksége van továbbra is a nemzetközi szolidaritásra, a békeszerető emberek összefogására. a magyar dolgozók a proletár nemzetköziség eszméjéhez híven a jövőben is a koreai nép ügye mellett állnak, támogatják a haza védelméért, békés egyesítéséért, az emberiség biztonságáért, békéjéért folytatott igazságos harcát.

/folyt köv/

-28-

14.05/ny

Q 14²⁰

bb 36. / gál László.....2.folyt/ny

a nagy tapssal fogadott beszéd után Kim Dok Szong, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének nagykövet-tanácsosa lépett a mikrofonhoz.

beszédében rámutatott arra, hogy az amerikai imperialisták a koreai háborúban a történelem során első ízben szenvedtek súlyos katonai vereséget. a 17 évvel ezelőtti elszenvedett vereségükből azonban nem vonták le a szükséges tanulságokat, hanem ma is szüntelenül arra törekcszenek, hogy ürügyet találjanak egy új háború kirobbantására. az agressziós csapáskedetek egész sora bizonyítja, a Koreában kialakult feszült helyzet oka: az amerikai imperialisták megszálló jelenléte dél-Koreában és agressziós politikájuk. éppen ezért - a koreai béke megerősítése és az ország békés egyesítése érdeke elsősorban azt követeli, hogy vonják ki az amerikai agressziós csapatokat dél-Koreából. ezzel kapcsolatban utalt kormánya konföderációs javaslatára, amelynek lényege, a dél és észak politikai rendszerének fenntartása mellett a két terület közötti gazdasági, kulturális, társadalmi kapcsolatok és együttműködés fokozása. kormánya u?ól és újból javasolta: vonják ki dél-Koreából az amerikai csapatokat, a dél és észak-koreai haderőt csökkentésük száz- százezer főre és kössenek kölcsönös megneemtámadási szerződést.

a koreai diplomata beszéde további részében vázolta a dél-koreai lakosság nyomoruságos anyagi helyzetét, a népet sújtó terror és elnyomást. törvénytörő - mondotta - hogy ahol ki- zsákmányolás és elnyomás van, ott erősödik a nép forradalmi harca. a dél-koreai forradalmárok, a nép hazafias erői megsokszorozzák forradalmi szervezeteiket, mind a városokban, mind a falvakban, kemény harcot vívnak az ellenséggel szemben. a koreai nép harca ugyanakkor szerves része a világbékét védelmező népek harcának, amely az amerikai imperialisták ellen folyik. a magyar nép számos tanujelét adta a harcoló koreai nép iránti szolidaritásának.

- mi a magyar népeme értékes, a proletariátus nemzetközisége szellemében fogant szolidaritásáért és támogatásáért őszinte köszönetünket fejezzük ki - mondotta a magyar és a koreai nép testvéri barátságát éltetve a szónok. /mti/

-29-

14.15/ny

Q 14²⁵

bb 33. az építőipari tudományos egyesület országos elnökségének ülése sopronban

vid/ká-ju -cz

1970. június 25.

csütörtökön sopronban az mtesz székházában megkezdődött az építőipari tudományos egyesület országos elnökségének két-napos ülése. az ülés résztvevői, az országos elnökség tagjai, az ország nagyobb városaiban működő építőipari tudományos egyesültek elnökei és titkárai előtt dr. gabos györgy főtitkár tartott beszámoltó az egyesület munkájáról. ezt követően ünnepélyesen megnyitották a soproni város fejlődésének 25 éve című kiállítását, amelyet a városi tanács és az építőipari tudományos egyesület helyi csoportja rendezett az ady endre művelődési házban. /mt1/

--

bb 41. megalakult a 18. megyei közúti igazgatóság

vid ká-ju -cz

1970. június 25.

megalakították a kpm komárom megyei közúti igazgatóságát, amely a 18. ilyen szervezet az országban. eddig komárom megye területe a győri igazgatóság irányítása alá tartozott. az ugrásszerűen növekvő közúti forgalom és a nagyarányú utépitési program azonban szükségessé tette az önálló megyei szerv létrehozását. komárom megyében a közutak hossza már meghaladja a 800 kilométert. az elmúlt 5 év alatt új utak építésére és a régiak korszerűsítésére, felújítására. a fejlesztési tervek szerint a negyedik ötéves tervben 720 millió forintot költenek a megye úthálózatára. ebből háromszáz milliót az m-1-es autót ut további kiépítésére szánnak. /m/

--

340 millió forintot fordítottak a

bb 43. szegedi opera szabadkán

vid-ju ká -cz

1970. június 25.

csütörtökön délután 140 tagu együttessel jugoszláviába utazott a szegedi nemzeti színház opera társulata, illetve a szegedi szimfónikus zenekar. a szabadkai népszínházban vaszy viktor vezényletével, versényi ida rendezésében verdi álar-cosbál című művét mutatják be. az idei évadban a szegediek kétszer szerepeltek szabadkán, az ottani művészek pedig egy alkalommal szegeden és hercegszántón. /mt1/

--

14.20/ju

-30-

14⁴⁰

F

bb 39. a béren kívüli juttatásokról tárgyalt az édosz központi vezetősége

t kf/ny ie -cz

1970. június 25.

csütörtökön ülést tartott az élelmezésipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége, amely a béren kívüli juttatások helyzetéről, az ezzel kapcsolatos feladatokról, valamint a szakszervezeti választások előkészítéséről tárgyalt.

a központi vezetőség megállapította, hogy az élelmiszeriparban a béren kívüli juttatások néhány területen növekedtek, de kisebb mértékben, mint a részesedési alap. az elmúlt évben különféle formában mintegy 105.9 millió forintot kaptak, borítékon kívül, az élelmiszeripar dolgozói.

a központi vezetőség az előterjesztés és a dolgozók véleménye alapján szükségesnek tartja a juttatások fenntartását. felhívta a figyelmet, hogy elsősorban a nőket foglalkoztató iparágak, üzemek fordítsanak nagyobb gondot a jóléti intézmények fejlesztésére, hálózatuk bővítésére. a vállalati anyagi lehetőségek szűkös volta miatt javasolják: fogjanak össze az üzemek, létesítsenek közös erővel ovodákat, bölcsődéket, üdülőket. a kedvezményes üzemi étkeztetésnél vállalatonként igen eltérő a hozzájárulás mértéke, ezért szükségesnek tartják egységes elvek kialakítását.

a központi vezetőség meghatározta a szakszervezeti választásokkal kapcsolatos tennivalókat, megtárgyalta a vezetőszervek és a tisztségviselők választásának előkészületeit, s úgy döntött, hogy az édosz 43. kongresszusát a jövő év márciusára hívja össze. /mti/

--

bb 40. jugoszláv szakfolyóirat budapesti fogadása

t sz/mné/ny ie -cz

1970. június 25.

a husz éve megjelenő kemia u industriji jugoszláv egyipari szaklap szerkesztősége csütörtökön budapesten, a royal szállóban fogadást rendezett magyar partnerei számára. a folyóirat kiadója és szerkesztősége már hosszabb ideje kapcsolatban áll a magyar hirdetővel és a hungexpo-val - mondotta a fogadás alkalmával adott tájékoztatójában miroslav pintar főszerkesztő. most szeretnék felhívni az exportban érdekelt vállalatok figyelmét, hogy lapjukat fokozottabban használják fel műszaki cikkek, üzleti ajánlatok közlésére, hogy ezzel is elősegíthessék az ipari, műszaki és kereskedelmi kapcsolatuk bővítését. /mti/

14.30/ny

-31-

14⁴⁵

bb 44. e m b a r g ó: 19 óráig!

k ö z ö s k ö z l e m é n y

-ju -cz

1970. június 25.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke losonczi pál meghívására gaafar mohamed nimeri, a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának elnöke 1970. június 22-25 között hivatalos baráti látogatást tett a magyar népköztársaságban.

a szudáni forradalmi parancsnoki tanács elnöke tárgyalásokat folytatott losonczi pállal az elnöki tanács elnökével. a tárgyalásokon részt vett magyar részről kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, rácz pál külügyminiszterhelyettes, várkonyi péter a tájékoztatási hivatal vezetője, nagy miklós a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, dr. szabó károly külügyminisztériumi csoporthelyettes, nagy s. lajos a külügyminisztérium ix. területi főosztályának vezetője, szudáni részről abu el gasim mohamed ibrahim őrnagy, a forradalmi parancsnoki tanács tagja, helyi kormányzati miniszter, abdel karim mirghani, tervügyi miniszter, farouk abu isa, külügyi államminiszter, abel aler közéleti és belkereskedelmi miniszter, moussa el mubarak, ipar- és bányáügyi miniszter, abdala el hassan, külügyminisztériumi államtitkár, mustafa medani abbasher, magyarország nagykövete, ali ahmed sahloul nagykövete, mahdi mustafa el hadi, nagykövete.

a látogatás során gaafar mohamed nimeri elnök felkereste kádár jánóst, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkárát és focs jenőt, a minisztertanács elnökét.

a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsa elnökét magyarországi látogatására elkísérték a szudáni szakszervezeti szövetség, a nőszövetség és az ifjúsági szövetség képviselői is, akik találkoztak és gyümölcsöző megbeszéléseket folytattak a megfelelő magyar társadalmi szervezetek vezetőivel.

a szudáni forradalmi parancsnoki tanács elnöke kíséretével együtt megtekintette a győri rába vagon és gépgyárat, az egyesült izzót, valamint a badacsonyi állami gazdaságot és elismeréssel nyilatkozott a magyar népköztársaság fejlődéséről, a megtekintett létesítmények színvonaláról.

/ folyt. köv./

14.45/ju

-32-

bb 44. / közös közlemény... 1. folyt./-ju

a magyar és szudáni államférfiak szívélyes, baráti légkörben hasznos és eredményes megbeszéléseket folytattak a két ország kapcsolatainak továbbfejlesztéséről és a legfontosabb nemzetközi kérdésekről.

megelégedéssel állapították meg, hogy a szudáni 1969 májusi forradalom óta a magyar népköztársaság és a szudáni demokratikus köztársaság kapcsolatai különösen örvedetesen fejlődnek és sokrétűvé válnak, a politikai, gazdasági, kereskedelmi és kulturális együttműködés eredményes fejlődését jelzi az ez év június 22-én aláírt hitelegyezmény, a kulturális megállapodás alapján kidolgozott és aláírt kétéves kulturális program, a parafált légügyi egyezmény. a felek megállapodtak abban, hogy bátorítani fogják azokat a kezdeményezéseket, amelyek előmozdítják a műszaki-tudományos, kulturális és kereskedelmi kapcsolatok szélesítését, továbbá elősegítik a két ország közötti műszaki-tudományos egyezmény, a hírszolgálati szervek együttműködését szolgáló egyezmény kidolgozását és végrehajtását és ösztönzik a két ország társadalmi szervezeteinek közvetlen együttműködését.

a felek egyetértéssel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság és a szudáni demokratikus köztársaság haladó célkitűzései és antiimperialista politikája a két ország közötti kapcsolat hatékony továbbfejlesztésének szilárd alapja.

a magyar államférfiak elismeréssel szölkak a szudáni demokratikus köztársaság eredményeiről. hangsúlyozták, hogy az 1969. májusi forradalom mind bel-, mind külpolitikai téren fordulópont a szudáni nép életében. a szudáni demokratikus köztársaság erősíti kapcsolatait a haladó arab államokkal, erősíti az afrikai egységsszervezet és az el nem kötelezett országok antiimperialista vonásait. nagyra értékelik a szudáni demokratikus köztársaságnak azt a törekvését, hogy fejlesztí barátságát és együttműködését a szocialista országokkal. ennek a politikának a jegyében létesített a szudáni demokratikus köztársaság kormánya diplomáciai kapcsolatot a német demokratikus köztársasággal, a koreai népi demokratikus köztársasággal, a vietnami demokratikus köztársasággal, a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányával.

a két elnök áttekintette a nemzetközi helyzetet és megerősítette, hogy a legfontosabb időszerű nemzetközi kérdésekben álláspontjuk megegyezik vagy közel áll egymáshoz.
/ folyt. köv./

14.47/ju

-33-

6 15 03

bb 44. közös közlemény2.folyt/ny

az imperialista agresszió a közel kelet térségében fenyegeti a világ békéjét. az imperialista körök, az izraeli militaristák közel-keleten alkalmazott erőszakos politikája következtében naponta nő az ártatlan áldozatok száma, szélesednek az arab államok ellen irányuló hadicselekmények, tovább folynak az elfoglalt arab területek lakosságával szemben elkövetett tömeges méretű terrorakciók. a világ haladó erői a leghatározottabban tiltakoznak az amerikai imperialisták által támogatott izraeli militarista körök arab népekkel szemben folytatott agressziója ellen. a két fél mélységesen elítéli az arab lakosság ellen elkövetett barbár cselekményeket és egyértelműen támogatja a jogtipró izraeli agresszió ellen küzdő arab népeket.

az amerikai egyesült államok kormányát különösen nagy felelősség terheli a közel-keleti helyzet romlásáért, a feszültség növekedéséért. izrael agresszív köreinek nyújtott folyamatos támogatás, katonai segítsége nagy mértékben bátorítja az izraeli militaristák hódító törekvéseit és ezzel csökkenti a béke helyreállításának esélyeit. annak következménye, hogy az izraeli militarista uralkodó körök változatlanul makacsul szembe szegülnek a biztonsági tanács határozatával, folytatják erőszakon alapuló, területrelő politikájukat. a közel-keleti béke biztosítása sürgős intézkedéseket követel. a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozatának haladéktalan végrehajtása, az izraeli csapatok kivonása a megszállt arab területekről, a hazájukból elűzött palesztinai nép jogának helyreállítása és elismerése szükséges a közel-keleti válság politikai rendezéséhez.

a két elnök a leghatározottabban elítélte a dél-afrikai köztársaság kormányának és a törvénytelen rhodéziai rendszernek fajüldöző politikáját. elhatározottságukat megerősítve teljes mértékben támogatják mozambique, namíbia, zimbabwe, dél-afrikai köztársaság népeinek a szabadságért, a függetlenségért és a demokráciáért folytatott harcát.

a felek teljes együttműködésükről biztosítják a szabadságért, a békéért, nemzeti függetlenségükért, az imperialista gyarmatosítási és neokolonialista törekvések minden megnyilvánulási formája ellen harcoló ázsiai népeket. az amerikai egyesült államok és a délkelet-ázsiai nép politikáját kiszolgáló bábrendszerek mérhetetlen megpróbáltatásoknak vetik alá indokina szabadság-szerető népeit és házárd módon kockára teszik a világ békéjét és biztonságát.

/folyt köv/
15.00/ny

-34-

6 15-20

F

bb 44. / közös közlemény30folyt/ny

a vietnami agresszió folytatása sőt kiterjesztése Laoszra és kambodzsára méltán váltja ki a világ közvéleményének felháborodását és haragját. a felek felemelik szavukat és elítélik az egyesült államok vietnami és kambodzsai agresszióját, követelik a kanadapolitika azonnali beszüntetését, az amerikai haderők távozását délkelet ázsiából.

a két elnök kiemelten hangsúlyozta, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben, amikor az imperializmus fokozza agresszivitását a haladó társadalmi berendezkedésű rendszerek ellen, durván beavatkozik a felszabadult országok életébe, és mindent elkövet nemzeti egységük megbontására, különösen fontos a világ haladó, antiimperialista erőinek összefogása, tömörítése és harcának fokozása.

a magyar államférfiak tájékoztatták a szudáni elnököt az európai biztonság megteremtése érdekében folyó erőfeszítésekről. a felek egyetértettek abban, hogy az európai biztonság megszilárdítása nagymértékben hozzájárulna a nemzetközi helyzet javításához. ezt a célt szolgálná mindenekelőtt a két német állam kapcsolatainak rendezése a nemzetközi jog alapján, a német demokratikus köztársaság teljes és széleskörű nemzetközi jogi elismerése, a két német állam felvétele az egyesült nemzetek szervezetébe.

a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsa elnökének magyarországi látogatása erősítette a magyar népköztársaság és a szudáni demokratikus köztársaság baráti kapcsolatait, a két ország népeinek kölcsönös megértését és együttműködését.

gaafar mohamed nimeri elnök meghívta losonczi párt, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnökét hivatalos baráti látogatásra a szudáni demokratikus köztársaságba. losonczi párt a meghívást köszönettel elfogadta. /mt1/

-.-
-35-

15.05/ny

8 15-20

bb 50. július 1-től új nagyközségek hajdu-biharban
vid/kf/fné kcs -cz 1970. június 25.

a hajdu-bihar megyei tanács debrecenben tartott csütörtöki ülésén elfogadta azt az előterjesztést, amely július 1-től hosszúpályit, egyeket és tiszacsegét nagyközségekké nyilvánítja. a tanácsülés döntött nagyközségi közös tanácsok szervezéséről is. komádi, földes, vámospércs, pocsj, nagyrábé, biharkeresztes, polgár és derecske lett a székhelye a nagyközségi közös tanácsoknak, amelyekhez husz község tartozik. az elnöki tanács határozata alapján július 1-től nagyléta és vértés „Létavértes,, berettyóújfalú és berettyószentmárton „berettyóújfalú,, néven egyesül. ezen kívül hajduvid a hajdu-böszörményi, nagyhegyes pedig a hajduszoboszlói városi tanács irányítása alá kerül.

július 1-15 között rendezik az érdekelt községekben az ünnepi tanácsüléseket, amelyeken átadják a nagyközségek, illetve nagyközségi közös tanácsok „kinevezéséről,, szóló oklevelet.
/mti/

.-.

bb 49. budapestre érkezett a teatro stabile di genova színtársulata

t fe/fné kcs -cz 1970. június 25.

csütörtökön budapestre érkezett a teatro stabile di genova színtársulata. a 15 tagú olasz művészegyüttes két alkalommal mutatkozik be a főváros közönségének: június 26-án, a madách színházban goldoni „egy karneválvégi éjszaka,, című komédiáját játssza.

a jónevű olasz színház előadásait nagy érdeklődéssel várja a magyar közönség, hiszen eddig már 32 külföldi városban vendégszerepelt nagy sikerrel a genovai színház, amelynek repertoárjában száznál több drámai alkotás szerepel a klasszikusoktól a kortársi szerzőkig./-mti/

.-.

15.15/kcs -36-

8 15³⁰

F
bb 42. naponta háromezer köbméter mesterséges csapadékot kap a kánikulai hőségben a kisal föld

vid/ká kcs -cz

1970. június 25.

csaknem egy hete tart a 30 fok körüli kánikula a kisal földön, s ezt már megérzi a növényzet. a termelőségvetkezetek és az állami gazdaságok az utóbbi napokban minden öntöző berendezésüket megindították. a nyílt vizekből, valamint a csaknem ezer csőkútból az idén 14 ezer holddal nagyobb területre juttathatnak mesterséges csapadékot, mint az elmúlt esztendőben, azaz a szántóterület egynegyedére. az északdunántúli vízügyi igazgatóság felmérése szerint jelenleg naponta háromezer köbméter vizet permeteznek ki a szomszagos növényzetre.
/mti/

.-.

bb 46. nemes dezső látogatása veszprém megyében

vid-ká kcs -cz

1970. június 25.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja csütörtökön veszprém megyébe látogatott. először a péti nitrogénműveket kereste fel. utjára elkísérte pap jános, a megyei pártbizottság első titkára és nagy gyevi béla, a várapalotai városi pártbizottság titkára is. a vendéget kisgergely lajos, a nitrogénművek igazgatója tájékoztatta az üzem múltjáról, a bővítési munkákról és a rövidesen mintegy 8 milliárd forintos beruházással épülő új műtrágyagyár beruházási programjáról.

nemes dezső ezután a herendi porcelángyárba látogatott, ahol meghallgatta felek béla igazgató tájékoztatóját és megismerkedett az üzem munkájával. nemes dezső délután veszprémbe, a megyei pártbizottságon, aktív ülésen, időszaki politikai és gazdasági kérdésekről tartott tájékoztatót.
/mti/

.-.

bb 51. tiltott helyen fürdött, a dunába fulladt

t fe/mné kcs -cz

1970. június 25.

a lágymányosi öböl bejáratánál tiltott helyen fürdött a dunában gergely józsef 16 éves ipari tanuló és a folyóban lelte halálát./mti/

15.25/kcs

-37-

8 15⁴⁰

bb 47. a népi ellenőrzés vizsgálata borsodban a másod-
állásokról és mellékfoglalkozásokról

vid ká bh -cz

1970. június 25.

a másodállásokkal és mellékfoglalkozásokkal foglalkozó
szerződések szabályszerűségével kapcsolatos vizsgálatokat
tárgyalta meg a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság csü-
törtökön miskolcon tartott ülésén

a népi ellenőrök százkilenc helyen, többek között az ál-
ta megfigyelésben, vállalatoknál, gyárakban, kisipari- és
termelőszövetkezetekben tartott vizsgálatok során megállapították,
hogy két év alatt csaknem félezerrel növekedett a mellék- illet-
ve másodállásban alkalmazottak száma. az ilyen munkaviszonyban
a legtöbbször különböző szakértőket, jogtanácsosokat, tervező-
ket, anyagbeszerzőket, építésvezetőket és műszaki ellenőröket
alkalmaznak. a szerződések általában jogszerűen jönnek létre,
azonban voltak esetek, amikor csupán szóbeli megállapodás alap-
ján foglalkoztattak mellékállásúakat. a mezőkövesdi buzakalász-
tsz-ben több mint kétszáz ezer forintot tervezői díjat fizettek
ki. és nyilvántartás hiányában az adott megbízás teljesítését
sem lehetett ellenőrizni nemegyeségek.

T szerződés nélkül

tavaly a vállalatok százhatvennégy esetben vettek igény-
be „szakértőt”, köztük nem kis számban olyan személyeket is,
akik a szakértői névjegyzékben nem szerepeltek. olyan esetet
is felderített a vizsgálat, mikor a tanácsok szakigazgatási
szerveinél hatósági jogkörű gyakorlatok ellenőrzésük és rész-
ben felügyeletük alá tartozó vállalatoknál töltötték be másod-
állást. igen kirívó az is, hogy a közvetlen üzleti vagy
egyéb gazdasági kapcsolatban lévő egységek „viszonossági
alapon”, foglalkoztattak személyeket mellék- vagy másodállás-
ban. több mint háromszáz ilyen esetet derítették fel.

a vizsgálat eredményei alapján a népi ellenőrzési bizott-
ság javaslatot tett a jelenleg érvényben lévő jogszabályok meg-
felelő módosítására. állást foglaltak amellett is, hogy felül
kell vizsgálni ahivatali kötelességgel össze nem egyeztethető
másodállásokat. a vizsgálat anyagát közölték az érdekeit váltá-
latokkal, s felhívták őket a kifogásolt munkaviszony megszü-
ntetésére./mti/

--

- 38 -

15.30 bh

6 15 45

F

bb 48. méteres hajtások a tokaji szőlőtőkéken

vid ká bh -cz

1970. június 25.

a kedvező időjárás hatására a tokaj-hegyaljai szőlők be-
hozták lemaradásukat. a napfényes, csapadékos időjárásban a
tőkék méteres hajtásokat növesztettek. a hajtások erőtelje-
sek, dus levélzetűek. a nagyüzemi kordonművelés elterjedésé-
vel a tokaj-hegyaljai állami gazdaságban csakugy, mint a szak-
szövetkezetek közösen telepített tábláin elmaradt a hagyo-
mányos kötözés. a huzalos táंबरendezések mellett ez feles-
leges.

mintegy tizenkétezer holdon borultak virágba a szőlők,
s egy-egy tőkén a fürtképződmények száma meghaladja a tizet. kü-
lönösen a tállyai, a tarcali és a mádi promontóriumokon
ígér jó termést a szőlő.

a párás meleg idő kedvez a peronoszpórának. ezért egyes
táblákat már ötödször permeteznek. mind a tizenkét peronosz-
póra előrejelző állomás rendszeresen tájékoztatja a szőlő-
termelőket a várható veszélyről. eddig számottevő kárt nem
észleltek./mti/

--

bb 53. halálos villámcsapás

mné bh -cu

1970. június 25.

pálmonostor községben lakásának udvarán halálos villám-
csapás érte mihalica sándor 49 éves gazdálkodót./mti/

--

- 39 -

15.35 bh

6 15 20

bb 52. súlyos közlekedési balesetek a fővárosban

t fe/mné kcs -cz

1970. június 25.

az elmúlt 24 órában több súlyos közlekedési baleset történt a fővárosban. a xii. kerületben a péceli ut és a kisvárda utca kereszteződésében egy 61/y jelzésű autóbusz elütötte a kerékpárján haladó marlen györgy 10 éves gyermeket, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba.

héninger katalin 66 éves háztartásbeli a viii. kerületben a baross utca és a horváth mihály tér kereszteződésében egy személygépkocsi elütötte. héninger katalin súlyos sérülést szenvedett.

özvegy tóth zoltánné 67 éves debreceni nyugdíjas a xiii. kerületben egy mozgó 55-ös jelzésű villamosra akart felszállni, a lépcsőkről visszaesett és súlyosan megsérült.

gárdonyi géza 23 éves lakatos motorkerékpárjával gyors-
hajtás miatt a xxii. kerület józsef attila utca 20-as számú ház előtt a járdaszegélynek ütközött és felborult. a motor-
kerékpárost életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

x x x

halálos közlekedési balesetek vidéken

herpai károly 18 éves gimnáziumi tanuló, bár nem volt jogosítványa, kölcsönként egy motorkerékpárt, amellyel gyakorlatlan vezetése miatt körösladány határában az utmenti betonkorlátnak ütközött és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

csopak községben török józsef 11 éves iskolai tanuló kerékpárjával körültekintés nélkül egy személygépkocsi elé kanyarodott, amely elütötte. a kisfiú olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

tanács szilveszter 29 éves segédmunkás szank község határában motorkerékpárjával egy telephelyről körültekintés és megállás nélkül hajtott ki a főútvonalra, ahol egy személygépkocsi elütötte. a motorkerékpáros a kórházba szállítás után meghalt./mti/

-. -

15.45/kcs

-40-

8 16⁴⁰

bb 64. a falusi fiatalok kulturális helyzetéről tárgyalt a vas megyei kisz bizottság

vid kf/fné bh hgy

1970. június 25.

a kisz vas megyei végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén 25 000 falun élő vasi fiatal kulturális helyzetét vitatták meg. megállapították, hogy a megye 35 ifjúsági klubja jó alkalmat nyújt a fiatalok szórakozásához, művelődéséhez. a falusi könyvtárak 13 000 ifju - 15-24 éves - olvasót tartanak nyilván. a megye 230 művelődési háza, illetve könyvtára nem mindenütt szolgálja elfogadható szinten a művelődés ügyét. szükségesnek látszik a megváltozott igények alapján a régi, nagytermes művelődési intézmények átalakítása. az ülésen javasolták, hogy a falusi művelődési házakban hozzanak létre agrár-szakköröket. /mti/

-. -

bb 55. tanácskozás salgótarjánban a lakosság jobb ellátásáért

vid kf/fné bh hgy

1970. június 25.

a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának szervezésében husz megyei ipari vállalat és szövetkezet vezetői, az állami és a szövetkezeti kereskedelem képviselői megbeszélést csütörtökön tartottak salgótarjánban a lakosság ellátásának javításáról. a tanácskozás részvevői szocialista együttműködési szerződést hagytak jóvá. a határozat alapján az üzemek és a szövetkezetek vezetői felülvizsgálják termelési lehetőségeiket és két héten belül tájékoztatják a kiskereskedelmi vállalatokat arról, hogy milyen olcsó, de jóminőségű cikkekkel toldják meg az eddigi megállapodásokat. elhatározták, hogy a választékbővítés érdekében az ipari és a kereskedelmi vállalatok közösen hoznak létre újabb termelési kapacitásokat. /mti/

-. -

bb 56. értelmiségi konferencia debrecenben

vid kf/fné bh hgy

1970. június 25.

csütörtökön debrecenben értelmiségi konferenciát tartottak amelyen neves egyetemi tanárok közreműködésével az értelmiség közéleti tevékenységéről tárgyaltak. megvitatták egyebek között a pedagógusok helyzetét, valamint debrecen értelmiségképző szerepét, foglalkoztak a diplomások feladataival a közművelődésben, és az agrármérnökök, az orvosok, a művészek közéleti szerepével. a hazafias népfront felmérése szerint a diplomások - kiknek 50 százaléka debrecenben pedagógus - szívesen vesznek részt a közéleti munkában. /mti/

-. -

- 41 -

16.40 bh

8 17²⁴

bb 57. dániába utazott a tatabányai bányász táncgyűttes
vid kf/fné kcs hgy 1970. június 25.

csütörtökön dániai vendégszereplésre utazott az ezredik
fellépésére készülő tatabányai bányász táncgyűttes, amely
már egyebek között járt Angliában, Romániában, az NSZK-ban,
s részt vett a nizzai táncfesztiválon is. a kiváló együttes
kéthetes vendégszereplése során több önálló műsoros esten
ad képet a magyar néptánc művészetéről. a vendéglátó dán
tingluti táncgyűttes még az idén viszonyozza a tatabányaiak
látogatását./mti/

bb 58. koreai szolidaritási nagygyűlés
fe/gas kcs hgy 1970. június 25.

a szakszervezetek budapesti tanácsa és hazafias népfront
budapesti bizottsága csütörtökön koreai szolidaritási nagy-
gyűlést rendezett a máv törekvés művelődési központjában.
az elnökségben foglalt helyet a többi között nagy richárd,
a budapesti pártbizottság tagja, a VIII. kerületi pártbizott-
ság első titkára, mátyás lászló, a hazafias népfront orszá-
gos tanácsának titkára, továbbá a X. kerületi párt-,
állami és társadalmi szervezeteinek képviselői, a külügymi-
nisztérium és a máv igazgatóság több vezető beosztású munka-
társa. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet kim dok szong,
a KNDK budapesti nagykövetségének tanácsosa. a hatalmas termét
zsufolásig megtöltötték a budapesti vasutigazgatóság dolgozói.

a nagygyűlést a koreai és a magyar himnusz hangjai vezet-
ték be, majd pandurovics józsefnek, a szakszervezetek budapesti
tanácsa vezető titkárának elnöki megnyitója után gál lászló,
a szot titkára, majd kim dok szong mondott beszédet.

/ gál lászló és kim dok szong beszédét mai bb.36. számú
hírünkben bocsátottuk a szerkesztőségek rendelkezésére./

a beszédek elhangzása után a máv dolgozóinak képviselői
ajándékot adtak át a koreai vendégnek.

a lelkeshangu nagygyűlés az internacionálé hangjaival
ért véget./mti/

16.55/kcs

- 42 -

17²⁰
E 17

F
bb 45. megkétszereződött a munkások száma debrecenben
vid kf/fné bh hgy 1970. június 25.

debrecen több mint 40 000 munkásának többsége jó
körülmények között él - állapította meg csütörtöki ülésén
a debreceni városi tanács, amely a munkásosztály helyzetének
javítására hozott határozatok végrehajtásáról tárgyalt. a
városban az elmúlt 10-12 esztendő alatt a munkások száma meg-
kétszereződött, reáljövedelmük is jelentősen növekedett. a
korábbi megélhetési gondok megszűntek és egyre több nő vállal-
hat munkát. a tanácsülés megállapította, hogy sokat javult a
város munkásosztályának helyzete.

az ülésen határozatot hoztak a szakmunkásképző iskolák
támogatásáról, a peremkerületek bolthálózatának fejleszté-
sére, hatékonyabb üzemi lakásépítési akciók szervezésére
és az üzemi fogszakorvosi hálózat kialakítására./mti/

bb 59. sarlós istván,
t fe/mné bh hgy 1970. június 25.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke a köz-
alkalmazottak szakszervezete budapesti bizottságának csütör-
töki ülésén részletes tájékoztatást adott a főváros fejleszté-
sének irányelveiről, a budapesti tanácsok időszerű feladatai-
ról./mti/

bb 60. rendelet az árvízvédelmi feladatokra igénybevett
tartalékos katonák fizetéslevonásának visszatérítésére
se bh hgy 1970. június 25.

illetékes állami szerek rendeletet adtak ki, mely sze-
rint a munkáltató, illetve a szövetkezet - eltérően a ko-
rábbi gyakorlattól - az árvízvédelmi feladatokra igénybevett
tartalékos katonáktól nem vonhatja le a fegyveres erőktől
kapott természetbeni ellátás pénzértékét. a már leszerelt
tartalékos katonák a fegyveres erő illetékes parancsnok-
ságától utólag igazolást kapnak, melynek alapján a bemutatás-
kor, de legkésőbb három napon belül a munkáltató illetve a
szövetkezet köteles kifizetni a már levont természetbeni
ellátás pénzértékét./mti/

17.15 bh

E 17⁴⁰

- 43 -

bb 61. gaafar mohamed nimeri,

fné bh hgy

1970. június 25.

a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának elnöke hazánkat elhagyva táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a szívéllyes, baráti fogadtatásért./mt1/

-. -

bb 62. losonczi pál,

fne bh hgy

1970. június 25.

az elnöki tanács elnöke csütörtökön bucsulátogatáson fogadta dr. sumal sinha-t, az indiai köztársaság távozó nagykövetét./mt1/

-. -

bb 63. az ovh tájékoztatója az árvédelmi helyzetről

sb/mné bh hgy

1970. június 25.

a nyugat felől érkező zivatarok ezideig csak szórványosan érték el a tizza völgyét és a védelem munkáját alig hátráltatták. szeged térségében meggyorsult a folyó apadása: egy nap alatt 17 centimétert apadt. szolnok és szeged térségében még lassu az apadás.

az árveszélytől mentesülő szakaszokon megkezdtek a védelmi anyag összegyűjtését és a védművek helyreállítását. szolnoktól az országhatárig a magas vízállás miatt továbbra is éber a figyelőszolgálat, s több helyen sikerrel avatkoztak be a káros jelenségek elhárítására. az ndk-ból érkezett árvédelmi osztag a még mindig veszélyeztetett körtvélyesi szivattyutelep térségében segíti a helyi védekezést és víz-tisztító berendezését e védelmi munkálatok ellátására üzem-behelyezte.

tervszerűen csökkentik a védekezésben résztvevők és a gépek számát: csütörtökön mintegy 20 000 ember dolgozott a gátakon./mt1/

-. -

- 44 -

17.30 bh

8 17⁵⁵

F

bb 64. termelőszövetkezeti társulások segítségnyújtása az árvizkárosult tsz-eknek - több mint 103 millió forintos pénzbeli és természetbeni felajánlás

t sz/mné kcs hgy

1970. június 25.

csütörtökön a termelőszövetkezetek országos tanácsában megbeszélést tartottak a termelőszövetkezetek területi szövetségeinek titkárai. beszámoltak az árvizkárosultak megsegítésére egy hónappal ezelőtt megindult mozgalom eredményeiről, elsősorban arról, hogy a termelőszövetkezetek a kárt szenvedett tsz-ek tagságának élelmezéséhez, az állatállomány takarmányozásához eddig milyen adományokkal járultak hozzá. elmondották, hogy a minisztertanácsnak az árvizkárosultak megsegítésére vonatkozó felhívása után rövid néhány nap alatt 55-65 millióról 103 millió forint fölé emelkedett a felajánlott pénzbeli és természetbeni segítség. az eddig összegyűlt pénzüsszeg 43,8 millió forint, a természetbeni adományok értéke pedig megközelíti a 60-millió forintot. az összegyűlt pénzből eddig 20,9 millió forintot utaltak át a természetbeni adományokból pedig több mint 18 millió forint értékűt juttattak el a kárt szenvedett tsz-eknek.

a természetbeni adományok tulnyomó része takarmánygabona, szalastakarmány, alomszalma és élelmiszer. az országban legnagyobb károkat szenvedett szatmár-beregi területi szövetséghez tartozó termelőszövetkezeteknek azonnali segítségként 11 500 mázsa burgonyát, 10 850 mázsa abraktakarmányt, 7 880 mázsa szénát, 2 025 mázsa szalmát és sok egyéb terményt küldtek.

az ország 52 termelőszövetkezeti területi szövetsége közül 36-nak van közvetlen patronált termelőszövetkezeti partnere. így a területi szövetségek természetbeni adományait a számukra kijelölt termelőszövetkezetnek közvetlenül juttathatják el, míg a többi területi szövetség adománya a központi alapba kerül és elosztását a tot koordinálja.

a területi szövetségek a patronált termelőszövetkezeteknek minden segítséget igyekeznek megadni a normális élet helyreállításához, hogy újból megkezdhessék termelő munkájukat./mt1/

-. -

bb 65. magyar-szovjet baráti társaság

mné/kcs hgy

1970. június 25.

megalakulásának 25. évfordulója alkalmából jubileumi aranykoszorus jelvényel tüntettek ki több szovjet tisztet és katonai újságíró. aranykoszorus jelvényt kaptak olyan budapesti lakosok is, akik a második világháború alatt szovjet katonák életét mentették meg. a kitüntetéseket dr. gyalmos jános, az mszbt budapesti elnöke adta át./mt1/

17.57/kcs

-. -
-45-

8 18^h

bb 66. Szállítási ajánlat szovjet hajónavigációs és jelzőberendezések exportjára

t sz/mné kcs hgy

1970. június 25.

csütörtökön a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviseletének bajza utcai épületében a. j. Levcsenko kereskedelmi képviselő megnyitotta a sudcimport ösztövényi egyesülés kiállítását, amelyen katalógusok, prospektusok azoknak tájékoztatást arról, milyen hajónavigációs és jelzőberendezések szállítására kész a sudcimport. az egyesülés 30 országba szállít nagyteljesítményű hajókat, személyszállító szárnyashajókat, különböző hajózási berendezéseket és szoros kapcsolatban áll a magyar hajó- és darugyárral is, amelynek vezetői a magyar ipari élet több más képviselőivel együtt részt vettek a kiállítás megnyitásán./mti/

bb 67. javult a nógrád megyei cigányok helyzete

vid/kf fné kcs hgy

1970. június 25.

a cigány lakosság helyzetének javításával kapcsolatos szot-határozat végrehajtását tárgyalta csütörtöki ülésén salgótarjánban a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának elnöksége.

nógrád megyében mintegy 13 000 cigány él. az ülésen megállapították, hogy az utóbbi néhány esztendőben sokat változott a megyei cigányok helyzete. a salgótarjáni nagyüzemekben több mint ezer cigány dolgozik, sok közöttük a szakmunkás, s egyre többen tartoznak a törzsgárdához, kapcsolódnak be a szocialista brigádmozgalomba, s munkájuk elismeréseként többen érdemelték ki a „kiváló dolgozó” és kitüntetés. az utóbbi években a megyébe települt új ipari üzemek is sok cigányt foglalkoztatnak. a vastömegcikkipari ktsz, amelynek tagjai cigányok - az illetékes szervek pénzügyi támogatásával, mintegy 15 millió forintos beruházással új ipartelepét épít.

állami kölcsön-támogatással 230 lakás épült a cigány családok részére. több üzem adott lakásépítési segítséget cigány dolgozóinak, akik közül sokan jutottak jobb lakásviszonyokhoz a város rekonstrukciója során. a szakszervezeti tanács elnöksége a javulás ellenére nem elégedett a szot határozat végrehajtásának ütemével. határozatában leszögezte: még következetesebben kell törekedni a cigányság lakásproblémáinak megoldására./mti/

18.00/kcs

46-

9

18.00/10

F
bb 68. ndk gyártmányú automatikák mérő, vezérlő- és szabályozó berendezések kiállítása

t sz/mné bh hgy

1970. június 25.

csütörtökön bemutatták a sajtó képviselőinek a bnv egyik pavilonjában megrendezett automatizálási kiállítást, amelyen az ndk-beli elektrotechnik export-imprt vállalat, valamint a vvb automatisierungsgerate /umlauttal/ ismerteti meg a magyar szakkörökkel a német demokratikus köztársaságban gyártott automatikákat a komplett gyártási folyamatok automatizálásához szükséges mérő, vezérlő- és szabályozó készülékeket, amelyeket építőelem-rendszerben állítanak elő. az ndk-ban 40 000 -en foglalkoznak az automatizáláshoz szükséges különböző berendezések, eszközök gyártásával.

a kiállítás megnyitásakor rudolf künige, az elektrotechnik export-imprt vállalat vezérigazgatóhelyettese és werner schmützler, a vvb automasierungsgerate vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy a piackutatás és tájékoztatás után készek arra, hogy magyar partnereikkel a transelektro-val, a metrimpex-el, a migért-el és a villért-el az ndk-beli gyártmányok eladására hosszulejáratu szállítási szerződéseket kössenek./mti/

bb 69. megbeszélések a grázi műszaki főiskola és a budapesti műszaki egyetem együttműködéséről

t fe/mné bh hgy

1970. június 25.

dr. wolfgang hahn, a grázi műszaki főiskola rektora és dr. helmuth flórián, az intézet professzora a budapesti műszaki egyetem vendégeként megbeszéléseket folytattak dr. perényi imre rektorral és az egyetem más vezetőivel a két intézmény közötti együttműködésről./mti/

- 47 -

18.00 bh

19.00

bb 70. megkezdtek az árvédelmi erők tervezett kivonását

8 sz/fné bh hgy

1970. június 25.

a tiszának szotnok feletti szakaszán és a mellékfolyók mentén megkezdtek az árvédelmi erők tervezett kivonását, leszerelését, az utóbbi tíz nap alatt 2150 gépjárművet és földmunka gépet irányítottak vissza eredeti állomáshelyére, munkahelyére, hétfő óta hateressel csökkent az árvédekezésben résztvevők száma, s a gátak jelenlegi védőinek 42-százaléka vizügyi dolgozó, e hét végéig a folyó szotnok felső szakaszáról valamennyi kölcsönzött gépet visszavezényelnek a termelésbe, s természetesen a vízügyi dolgozók segítői is visszatérnek vállalatukhoz, a folyó apadásának megfelelően, tehát természetesen csökkentik a védekezés erőt szeged térségében is, a honvédség készletének számát is felére mérséklék, a karhatalom marad legtovább a gátakon, mert a karhatalmi egységek őrzik a töltésekről összegyűjtött védekezési anyagokat, amíg ezeket az eszközök raktárba nem kerülnek.

szegednél további apadás várható, de a folyó vízszintje még mindig magas, s egyelőre még őrizni, erősíteni kell a gátakat, a számos romániai gátszakadásához küldött magyar árvédelmi osztag munkája a befejezéshez közeledik, hat gátszakadásból három már teljesen elzártak, s néhány nap múlva a másik három töltésszakadását is befejezik a helyreállítási munkálatokat, a múlt heti nagy esőzések miatt keletkezett belviz elvezetését 146 nagy szivattyú telep és 242 hordozható szivattyú segíti, ezekkel a berendezésekkel másodpercenként 284 köbméter vizet csapotnak le az elöntött területekről, jelenleg még mintegy 80 ezer holdnyi területet borít belviz, jelentősen megkönnyíti a víztelenítési munkálatokat, hogy csütörtökön feloldották a hortobágy-berettyó főcsatornára vonatkozó korlátozásokat, így most már visszaengedhetik a főcsatornába azt a több mint 20 millió köbméter vizet, amelyet átmenetileg a hortobágy-berettyó megfelelő arányú apadásáig nagy tározó tavakban tartottak vissza./mti/

- 48 -

18.30 bh

8 18 ²³

a szerkeztőségek figyelmebe

a mai bb. sz. hírünk; / Ű nnapélyesen .../1. bek 1.sorában

a szöveg helyesen:

...14 ezer napot szolgáltattak

bb 72. a mongol mezőgazdasági miniszter látogatása fejér megyében

vid kf/se kcs hgy

1970. június 25.

a hazánkban tartózkodó mangalzsavin das mongol mezőgazdasági miniszter k. nagy sándornak, a tot főtitkárnak társaságában csütörtökön fejér megyébe látogatott.

a mezőszilasi mezőföld termelőségvetkezetben berkí sándor tsz-elnök fogadta a vendégeket, tájékoztatta őket a közös gazdaság életéről, munkájáról, eredményeiről. ezután a mongol mezőgazdasági miniszter és társasága megtekintette a termelőségvetkezet épülő korszerű sertéskombinátját, majd a tsz látványos lovasbemutatóját.

a mongol vendégek mezőszilasról mártonvásárra látogattak az mta mezőgazdasági kutató intézetébe, ahol dr. rajki sándor állami díjas igazgató számolt be a kutatóintézet eredményes tevékenységéről./mti/

--

bb 73. a magyar-szovjet baráti társaság jubileumi ülése szombathelyen

vid kf/fné kcs hgy

1970. június 25.

a magyar-szovjet baráti társaság vas megyei elnöksége a társaság megalakulásának 25. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepi ülést tartott szombathelyen. az ülésen, - amelyen részt vettek a megyei és a városi párt-, tanács és tömegszervezetek vezetői, és ott voltak a hazánkban ideiglenesen tartózkodó szovjet katonai alakulatok képviselői, az mszbt alapító tagjai, aktivistái - dr. horváth sándor, az mszbt megyei elnöke mondott ünnepi beszédet. elmondotta, egyebek között, hogy vas megyében a társaság 1945. augusztus elején alakult meg, s az ötvenes évek elején már több mint 25 000 taggal működött. Ű

az ünnepi ülésen a magyar-szovjet baráti társaság aranykoszorus plakettjével tüntették ki a vassurányi magyar-szovjet barátság termelőségvetkezetet, s aranykoszorus jelvényt kapott a mozgalom 15 régi munkása./mti/

--

19.05/kcs

-49-

8 19 ³⁵

bb 74. dunántúli mezőgazdászok határszemléje Iregszemcsén
vid kf/kf kcs hgy 1970. június 25.

a dunántúli megyék vezető mezőgazdasági szakemberei, fő-
agronómusai csütörtökön megtekintették az országos fajta-
kísérleti intézet Iregszemcsei állomásának őszibuza, takar-
mányborsó, káposztarepce és lucerna kísérleteit. a határ-
szemlén elsősorban a középkorai érésű buzaajtát, a szovjet
auróra és kavkáz, nyerték meg a szakemberek tetszését. ezek
a fajták a tavalyi kisparcellás kísérletekben - egy holdra át-
számítva - 38 mázsás átlaghozamot adtak. a nagyüzemi kísérle-
tekben természetesen moisson francia buza - amely az Iregszem-
csei szárazság ellenére 30 mázsás átlagtermést ígér, - ugyancsak
elismerést keltett a szakemberek körében./mt1/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 44. hírünk /közös közlemény/ 2.folytatás, második
bekezdése 4. sorában a szöveg helyesen... támogatás, katonai
segítség nagymértékben bátorítja.. stb.

ugyanezen bekezdés hatodik sorában e n n e k

következménye...stb.

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 4. sorában a szöveg
helyesen:....az amerikai egyesült államok és ennek délkelet-
ázsiai politikáját kiszolgáló bábrendszer..stb. irandó
helyesen /mt1/

--

bb 76. időjárásjelentés

mné/kcs hgy 1970. június 25.

a meteorológiai intézet jelenté 1970. június 25-én,
19 órakor

a nappali felmelegedés mérséklődik

várható időjárás péntek estig. időnként megnövekvő felhőzet
főként északon és keleten záporok, zivatarok. mérsékelt, helyen-
ként megélénkülő északnyugati szél. zivatar idején átmeneti
szélerősödés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken
általában 23-28 fok között, nyugaton csak kevéssel 20 fok fölött.
/mt1/

--
-50-

19.20/kcs

6 19 50

F
bb 75. személyvonat és tehergépkocsi karambolja - három
halott

t fe/fné bh hgy

1970. június 25.

csütörtökön a déli órákban a főtűszentmiklósi vasútállomás
közelében a Szombathely és Sopron között közlekedő személy-
vonat összeütközött a soproni sütőipari vállalat egy teher-
kocsijával. a karambol következtében a tehergépkocsi vezetője,
nagy Imre 31 éves soffőr, Hérics István 33 éves rakodó-
munkás és Németh Jenő 12 éves iskolai tanuló - Hérics István
rokona - a helyszínen meghalt.

a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetért
erős János 46 éves máv felvigyázó és Varga Imre 40 éves máv
váltóőr a felelősek, mivel a vasuti kereszteződésben a sza-
bályosan kapott jelzés ellenére nem zárták le a sorompót. a
rendőrség erős Jánost és Varga Imrét őrizetbe vette, s a
vizsgálatot a máv szakértőinek bevonásával tovább folytatja.
/mt1/

--

bb 77. aranyérmes pécsi fikusz - eredményes magyar szerep-
lés a zágrábi virágkiállításán

1 kf/kf bh hgy

1970. június 25.

a napokban tért haza a magyar küldöttség a hagyományos
zágrábi nemzetközi virágkiállításról és vásárról, amelyen
eredményesen szerepeltek a kertészeti vállalatok. a ker-
tészeti egyesülésben elmondották, hogy az erős mezőnyben -
9 ország versenyében - elismerést szerzett a szép magyar
anyag. aranyérmes lett a pécsi kertészeti vállalat fikusza, a
debreceni kertészet begonia rex-e és ahódmezővásárhelyi
vállalat super star rózsája ezüst érmet szerzett. ezenkívül a
magyar virágkötők is 5 ezüst s bronz érmet nyertek./mt1/

--

- 51 -

19.30 bh

6 19 50

bb 78. filmkocktél a koreai nagykövetségen

tgy/mné bh hgy

1970. június 25. a

a koreai nép amerikai imperialisták elleni függetlenségi harcának kirobbanása 20. évfordulója alkalmából Li Dong Szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este filmvetítéssel egybekötött fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson Gyenes András külügyminiszterhelyettes, dr. Perjesi László, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője, Uszta Gyula altábornagy, a magyar partizán szövetség főtitkára, Demeter Sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, valamint több más ismert közéleti személyiség.

az est során levetítették a „Harcos esküje” című, a felszabadító harcról készült játékfilmet, amelyet a megjelentek nagy tetszéssel fogadtak. /mti/

..-

bb 79. fogadás a Lengyel nagykövetségen

t fe/fné bh hgy

1970. június 25.

a Lengyel tenger napjai alkalmából Antoni Rusin, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövetségének tengerhajózási és kikötői ügyek attaséja fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson Földvári László, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, valamint a külkereskedelmi minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa, a magyar külkereskedelmi és közlekedési vállalatok számos képviselője. ott volt Tadeusz Hanuszek, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

..-

19.50 bh

- 52 -

6¹ 20¹⁰

F

bb 80. gaafar mohamed nimeri nyilatkozata

t bc/ hné zs bh hgy

1970. június 25.

gaafar mohamed nimeri vezérőrnagy, a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának elnöke, miniszterelnöke előtt nyilatkozott magyar újságíróknak Szudán társadalmi és politikai fejlődéséről, Szudán, az egyesült arab köztársaság és Líbia szövetséges együttműködésének perspektíváiról, s arról, milyen utat tart lehetségesnek az izraeli agresszió felszámolására. elmondotta:

- az 1969 május 25-1 forradalom célul tűzte ki a szudáni nép számára a szocializmust, a termelés megfelelő színvonalra való emelését és az elosztás igazságosságának elérését. jelentős és döntő lépéseket tettünk, hogy felszámoljuk az elmaradottság nyomait, olyan lépéseket, amelyek elősegítik törekvésünket egy új társadalom megteremtésére. felszámoltuk a korábbi igazgatási rendszert, amely félféudális volt, hasonlóan az Európában valaha uralmon volt féudális rendszerekhez. számos intézkedést tettünk az egészségügyi és az oktatási helyzet megjavítására.

- a politikai munka területén tett jelentős lépéseink közül kiemelkedik a dél-szudáni kérdés rendezése. dél-szudánnak regionális kormányzatot biztosítottunk az egységes szudáni államon belül. amikor a fogadalmi kormány hatalomra került, feloszlatta azokat a politikai pártokat, amelyek az elmúlt 15 év során eljátszották szerepüket, s azokat a szervezeteket is, amelyek a korábbi rendszerben a politikai pártokra támaszkodtak. ugyanakkor a demokratikus szervezetek, - mint a munkásszövetség, a parasztszövetség, a közalkalmazottak szakszervezete, a nőszövetség - számára lehetőséget adtunk tevékenységük gyakorlására, hogy tömörítsék a néptömegeket a forradalom körül. hasonlóképpen létrehoztuk a falufejlesztési tanácsokat, a helyi igazgatási tanácsokat, mint a társadalmi munka helyi bázisait. két héttel ezelőtt nyilvánosságra hoztuk a nemzeti alkotmány tervezetét, így lehetőséget adtunk a népnek, hogy megvitassa tartalmát, és részt vegyen végső formájának kialakításában.

/folyt.köv./
20.30/kcs

-53-

6¹ 21¹⁰

bb 80. gaafar mohamed.... folyt./ bh

a továbbiakban elmondotta, hogy 1969- május 25-1 szudáni és a szeptember 1-1 libiai forradalom révén három, egymással szomszédos országban - az egyesült arab köztársaságban, a szudáni demokratikus köztársaságban és a libiai arab köztársaságban - befejeződött a politikai átalakulás. e két forradalom az izraeli agresszió után következett be, s úgy értékelhetik, mint választ az agresszióra, annak elutasítását és eltökéltségüket a győzelemre, az arabok igazságának kivívására. e forradalmak a szudáni és a libiai nép hosszantartó harcának eredményei a népeket elnyomó reakció ellen, s ugyanakkor szilárd támaszt nyújtanak az egyiptomi frontnak, hátulról biztosítják azt és kiszélesítik az ellenséggel való szembenállás vonalait. a megfelelő politikai légkör létrehozásával a három országban lehetőség nyílik a szorosabb együttműködésre gazdasági, kulturális és egyéb területeken. az 1969 decemberében tripoliban sorra került hármass csúcstalálkozó, s az azzal összefüggésben kiadott nyilatkozat a térség népei gazdasági, kulturális együttműködésének legfőbb elveit tartalmazza és egyesíti az érintett országok emberi és természeti erőforrásait. azóta már létre is jöttek azok a szakmai bizottságok, amelyeknek feladatuk, hogy koordinálják a három ország együttműködését mezőgazdasági, ipari, oktatási és tájékoztatási területen. a célunk - folytatta - az erők egyesítése, hogy elhárítsák a létünket fenyegető veszélyt. hangsúlyozni kívánom, hogy nem hozunk létre tengelyt senki ellen sem, csupán egyesülünk az imperializmus ellen, népeink boldogulása és felemelkedése érdekében.

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a közel-keleti súlyos helyzetet izrael agressziója idézte elő. véleményünk szerint - mondotta - izrael az amerikai egyesült államok vezette világ-imperializmus katonai támaszpontja, amely az arab forradalmak ellen irányul, s az arab világ haladó rendszereinek megdöntésére törekszik. izrael visszautasította a biztonsági tanács 1967 november 22-1 határozatát, továbbra is megszállva tartja az elfoglalt területeket, sőt arab területek szívében iskolákat és üzemeket rombol le. az egyesült államok pénzzel, támadó fegyverekkel segíti izraelt, s diplomáciailag is támogatja. izrael ezeket a fegyvereket az arab népek elleni támadásra használja fel, s az egyesült államok épp úgy felelős ezekért a bűncselekményekért, mint az azokat elkövető izrael.

szeretném nyomatékosan hangsúlyozni, hogy eltökéltek vagyunk térségünk és az egész világ békéjének megőrzésére. csak a béke adhatja meg ugyanis számunkra a lehetőséget, hogy építhessük országunkat és felszámoljuk a feudális múlt maradványait. azt is le kell azonban szögezni, hogy olyan békét akarunk, amely igazságra épül, mert csakis az igazságos béke lehet állandó, minden más megoldás rövid fegyvernyugvás lehet csupán, ami hamar véget ér. a közel-keleti béke elsőrendű feltétele izrael kivonulása az elfoglalt területekről, és annak biztosítása, hogy a palesztinai népnek joga legyen élnie hazájában. a harc az igazságért kötelessége az arab országoknak. békét akarunk, de a világ-imperializmus - az amerikai egyesült államok irányításával - ránk kényszeríti a harcot, s mi nem adhatjuk meg magunkat. barátaink a szocialista világban - köztük az önök baráti népe - oldalunkra állnak, és támogatnak bennünket az igazságos harcunkban - mondotta befejezésül gaafar mohamed nimeri./mt1/

F

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk 1. vályi péter beszéde

zs bzs bs

1970. június 25.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk vályi péter pénzügyminiszter beszédét, amely az országgyűlés csütörtök délelőtti ülésén hangzik el. javítások várhatóak! a beszéd feloldásig embargós!

x

tisztelt országgyűlés!

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében előterjesztem az 1969. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést.

a jelentés megvitatására hosszabb időszakra kiterjedő, széleskörű gazdasági elemzések és gazdaságpolitikai elhatározásaink kialakításának időszakában kerül sor. társadalmi, politikai, gazdasági, kulturális fejlődésünk értékelését a kormány elnökének az országgyűlés márciusi ülésén elhangzott beszámolója tartalmazta. a közeljövőben az országgyűlés elé kerül a IV. ötéves tervről szóló javaslat, s akkor tájékoztatást nyújtunk a III. ötéves terv teljesítéséről is.

amint a tisztelt képviselő elvtársak tapasztalhatták, az 1969. évi zárszámadást az előző éviéknél sokkal részletesebben dolgoztuk ki; az összefoglaló jelentést kiegészítik az egyes ágazatok gazdasági tevékenységét bemutató értékelések is, amelyeket az országgyűlés bizottságai és a képviselő csoportok rendelkezésére bocsátottunk. ezért engedjék meg, hogy expozémban az állami költségvetés végrehajtásának csupán néhány fontosabb tapasztalatára mutassak rá, ugyanakkor foglalkozzam az előttünk álló gazdasági feladatokkal.

/folyt. köv./

/b

- 1 -

bkk 1. /vályi péter beszéde ... 1. folyt./bzs

tisztelt országgyűlés!

1969-ben a kormány gazdasági munkájának alapvető célja a gazdasági növekedés folyamatosságának biztosítása, a jövedelmezőség és a népgazdaság egyensúlyának javítása, az ipari munkaidő további csökkentése, a gazdasági reform kibontakoztatása volt. ezt a célt sikerült elérnünk, a népgazdaság a tervnek megfelelően fejlődött.

a múlt esztendőről kirajzolódó kép tehát kedvező. a gazdaság egyensúlya szilárdult. az 1969. év gazdálkodásának jellemző vonása a hatékonyság fokozatos, szolid javulása volt. az értékesítés növekedése csaknem mindenütt meghaladta a termelés emelkedését. érzékelhetővé vált a termelési szerkezet átrendeződése is - a hatékonyabb területek javára. csökkentek a termelés fajlagos anyagköltségei, ennek következtében a nemzeti jövedelem gyorsabban nőtt, mint a társadalmi termék. a társadalmi munka hasznosságának javulását jelzi az is, hogy az elmúlt évben a készletképződés 6 milliárd forinttal kisebb volt, mint 1968-ban, és ez önmagában 2 százalékkal növelte a fogyasztásra, beruházásra és kivitelre fordítható termékek mennyiségét. a készletek 1969. évi alakulása ezért általában dicséretreméltó eredmény, noha a készletnövekedés lassulása egyes területeken - így a belkereskedelemben, az építőanyag-forgalomban - fokozta az ellátási gondokat.

/folyt. köv./

- 2 -

F

bkk 1. /vályi péter ... 2. folyt./bzs

elmúlt évi gazdasági fejlődésünkben különösen jelentős az a változás, amely külgazdasági kapcsolatainkban ment végbe. a múlt esztendőben létrehozott nemzeti jövedelem ugyanis nemcsak a hazai felhasználást elégítette ki, hanem kiviteli többletet is lehetővé tett és mind szocialista, mind tőkés viszonylatban javult az ország nemzetközi fizetési mérlege.

nem tudunk viszont teljes mértékben urrá lenni azokon a nehézségeken, amelyek immár hosszabb idő óta a beruházási javak kereslete és kínálata közötti összhang hiányában mutatkoznak.

az 1968. évihez képest alig javult az élőmunka felhasználásának hatásfoka: az egy teljesített munkásóra jutó termelés emelkedett ugyan, az egy főre jutó termelés azonban stagnált, mert a munkaidő csökkentését a vállalatok nem ellensúlyozták a termelékenység növelésével.

a vállalatok és a szövetkezetek 1969-es gazdasági tevékenységének eredményeit leginkább az fejezi ki, hogy az általuk realizált jövedelmek gyorsan nőttek: az 1968-ast több mint 16 százalékkal haladták meg.

a költségvetés helyzetét rontotta, hogy a jövedelmek központosított része kisebb volt a tervezettnél, az eszközleköltési járulékok alacsonyabb összege miatt. ez a hiány az egyébként kedvező készletalakulás miatt keletkezett. a vállalatok és szövetkezetek 1969. évi

/folyt. köv./

- 3 -

bkk 1. /vályi péter ... 3. folyt./bzs

nyeresége 83 milliárd forint volt, 3 milliárd forinttal több a tervezettnél. a nyereségből 40 milliárd forint jutott érdekeltiségi alapok képzésére. a vállalati alapok közül a fejlesztési alapok nőttek a leggyorsabban. a vállalatok az 1969-ben keletkezett nyereségükből 8,6 milliárd forint részesedési alapot képezhettek. ez a bérköltség 12 százaléka. 1969. második felében a vállalatok jelentősebb béremeléseket hajtottak végre a részesedési alapjukból. ennek eredményeként a bérszínvonal növelésére fordított összeg az 1968-asnak több mint három és felszeresére nőtt. ezért a vállalatok évvégi részesedésre kisebb összeget tudtak csak felhasználni.

a lakosságnak a szocialista szektorból származó pénzbevételei 1969-ben csaknem 10 százalékkal, az előző évinél gyorsabban nőttek, az egy keresőre jutó reálbér - az iparban és az építőiparban bevezetett munkaidőcsökkentés mellett - 5 százalékkal emelkedett; a paraszti népesség egy főre jutó reáljövedelme is ugyanilyen mértékben nőtt.

a fogyasztási cikkek iránt a múlt évben erőteljesen növekedett a kereslet. a kiskereskedelmi áruforgalom a lakossági pénzbevételekkel azonos ütemben nőtt.

az élelmiszerellátás az év elején gyengébb volt, majd fokozatosan javult és az év végén már kielégítően alakult; csupán a húselletés volt hiányos. az iparcikkek kínálata viszont a II. és III. negyed-

/folyt. köv./

- 4 -

16

F

bkk 1. /vályi péter 4. folyt./bzs

évben némely árucsoportban romlott /korszerű ruházati cikkek-ből, televízióból, hűtőszekrényből/ és csak az év utolsó hónapjaiban, illetve az 1970. első negyedévében következett be általános javulás.

a fogyasztói árakat az elmúlt évben gyakran bírálták. szükségesnek tartom megemlíteni, hogy a lakosság fogyasztásának legalább háromnegyedét kitevő alapvető élelmiszerek és legfontosabb iparcikkek ára nem emelkedett, sőt egyrészt ára csökkent. ugyanakkor a fogyasztási cikkek és egyes importárúk árai ennél is nagyobb mértékben növekedtek. az ilyen példák azonban nem általánosíthatók. a lakossági vásárlások árszintje végül is 1,4 százalékkal emelkedett, s ez pedig a tervezett kereteken belül maradt.

a fogyasztói árszínvonal változását sokoldalúan kell értékelni. nagyobb cikkcsoportok átlagára ugyanis emelkedik a vásárlások összetételének a korszerűsödésével is. az ebből származó áremelkedést azonban másképpen kell felfognunk politikailag és gazdaságilag is. az értékesebb, divatosabb, magasabb igényeket kielégítő cikkek részarányának növekedése az életszínvonal emelkedésével elkerülhetetlenül együtt jár. 1969-ben hasonló az is előfordult - gazdaságilag helytelenül és indokolatlanul - hogy nem volt elég választási lehetőség olcsó és drágább árucikkek

/folyt. köv./

- 5 -

16

✓ egynegyedének árai valóban jelentősen, 5-6 százalékkal emelkedtek. egyes ruházati cikkek

bkk 1. /vályi péter ... 5. folyt./bzs

között, s így a fogyasztó a drágábbat volt kénytelen vásárolni.

a fogyasztási cikkek árának védelmére és a lakosság áruellátásának javítására - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának határozatai alapján - a kormány fontos intézkedéseket tett.

az intézkedések hatása a kereskedelmi forgalom ezévi növekedésében már megnyilvánult. ez év első öt hónapjában a forgalom 10,5 százalékkal emelkedett és a belkereskedelem készlete május végén 18 százalékkal haladta meg az előző évit. az év eddig eltelt időszakában a munkás-alkalmazotti, valamint a paraszti fogyasztói árszintvonal a tervezettnél kisebb mértékben nőtt. az alapvető élelmiszerek átlagárai nem változtak. ebben jelentős szerepe volt annak, hogy a kedvező termés következtében a burgonya- és zöldségárak az év első hónapjaiban alacsonyabbak voltak az előző év azonos időszakáénál. e cikkek részaránya viszonylag magas a kisebb keresetűek és a nyugdíjasok fogyasztásában. így e rétegeknél az általános fogyasztói árszintvonal nem változott.

az elmúlt évben a lakosság életkörülményeinek rendszeres javítását szolgálták a közös társadalmi szükségletek kielégítésére fordított költségvetési kiadások. ezek összege 53 milliárd forint, az 1968. évinél 4,3 milliárd forinttal magasabb. a költségvetési juttatások tekintélyes része, csaknem 40 százaléka közvetlenül pénzben: nyugdíj, családi pótlék, készpénzsegély, ösztöndíj formájában

/folyt. köv./

- 6 -

F
bkk 1. /vályi péter ... 6. folyt./bzs

jutott a családokhoz, több mint egyharmada pedig a lakosság egészségügyi ellátását, az ifjúság tanulását és a tudománypolitikai feladatok megvalósítását szolgálta.

egy év alatt több mint 55 ezerrel emelkedett a nyugdíjasok és járadékosok száma, a jogosultak bérszintvonalának emelkedése növelte a nyugdíjak átlagos összegét is. az előző évinél 52 ezerrel több, összesen 144 ezer anya vette igénybe a gyermekgondozási segélyt.

az egészségügyi intézményekben javult a műszer ellátottság, a felszereltség színvonala emelkedett, megkezdődött az intenzív terápiás osztályok hálózatának kialakítása. az oktatási intézmények felszereltségét is korszerű műszerekkel és oktatási eszközökkel javítottuk.

a közös társadalmi feladatok megoldásáért a tanácsok a korábbinál kiegyensúlyozottabban, szervezettebben gazdálkodtak. a nagyobb gazdasági önállóság következtében megnőtt a helyi kezdeményezés: megépült 1,100 ezer négyzetméter szilárd burkolatu út, 1,100 ezer négyzetméter járda, 35 törpe vízmű, elkészült 16 ezer közvilágítási lámpa, 347 kilométerrel bővült az elektromos hálózat. az országgyűlés által 1969-re megállapított költségvetési szabályozók, illetve az állami hozzájárulás megfelelő alapot nyújtott ahhoz, hogy a tanácsok feladataikat a rájuk bízott területeken zavartalanul megvalósíthassák. a tanácsi költségvetés bevételi többlete 1,9 milliárd forint, a fejlesztési alapéig 3 milliárd forint volt, ami az eredményesebb gazdálkodást segítette.

/folyt. köv./

- 7 -

bkk 1. /vályi péter ... 7. folyt./bzs

tisztelt országgyűlés!

az állami költségvetés bevételei az előző évhez képest 1969-ben csaknem 12 százalékkal nőttek. ez nem volt azonban elegendő ahhoz, hogy a még gyorsabban növekvő kiadásokat teljes egészében fedezze. a gazdaság egyes területein az egyensúlyi állapothoz való közeledés nem járt mindig együtt a pénzügyi helyzet javulásával.

az állami költségvetés 1969. évi kiadásait növelte a dinamikus fejlődő export, ez - a devizakitermelési mutatók javulása ellenére - az előirányozottnál nagyobb összegű állami viszsztatérítést tett szükségessé, a vállalatoktól és szervezetektől származó befizetések főként az iparban elmaradtak az előirányozottól. a mezőgazdaságban olyan mértékben élénkült meg a beruházási kedv, hogy a beruházási ártámogatás céljait szolgáló költségvetési kiadásokat másfél milliárd forinttal emelni kellett. ezek és más tényezők 1969-ben átmenetileg nehezítették ugyan a költségvetés helyzetét, de a jelzett gazdasági folyamatokban kétségkívül felismerhető minőségi változások, az export élénkülése, az ipari termelés kedvező szerkezeti átrendezése, a mezőgazdasági üzemek korszerűségének fokozódása alapozzák meg perspektivikusan az állami bevételek gyorsuló emelkedését.

az 1969. évi költségvetés egyensúlyi problémáit egyrészt tartósabb hatású és valószínűleg még több éven át érvényesülő tényezők, másrészt az 1969. évi gazdasági fejlődésének korábban már

/folyt. köv./

Tó

bkk 1. /vályi péter ... 8. folyt./bzs

jelzett sajátosságai alakították ki. a tartósabb hatású tényezők abból erednek, hogy nem mérséklődött a költségvetés korábbi döntésekből származó felhalmozási elkötelezettsége és a támogatási kiadások fokozatos csökkentésének feltételei is csak hosszabb átmeneti időszak alatt teremthetők meg.

a jövedelemek képződésének, elosztásának és újraelosztásának folyamataiból következően 1969-ben nőtt a bankrendszerben tartósan felhalmozódó vállalati, tanácsi megtakarítások állománya, amiből a költségvetést terhelő fejlesztési célokra az év folyamán 4 milliárd forintot csoportosítottunk át. ez természetesen csökkentette a hitelnyújtási lehetőségeket.

mindezeket figyelembevéve az állami költségvetés egyensúlya az előirányozottat megközelítően alakult. ugyanis az állami költségvetésnek a 155 milliárd forintot meghaladó összes bevétellel szemben mintegy 157 milliárd forint kiadása volt. az 1969. év gazdálkodása tehát 1,8 milliárd forint hiánnyal zárult, ami a tervezettnél mintegy 100 millió forinttal nagyobb.

az 1969. év gazdasági eredményei összességükben kedvezőek, bennük a szocialista tervgazdálkodás és a gazdasági reform módszereinek érvényesülése a meghatározó. tapasztalható volt mégis némely esetben az 1969-es eredmények tartózkodó, a gazdasági fejlődés természetes ellentmondásának szűk szempontok szerinti megíté-

/folyt. köv./

Tó

bkk 1. /vályi péter ... 9. folyt./bzs

lése. akár a termelékenység kérdéseiről, akár az árakról, akár a munkafegyverről legyen is szó, senkit se tévesszen meg a magyarországi nyílt közéleti légkörben a fogyatékoságok ószin-
te feltárása. ez létszükséglet, ebben a demokratizmus széle-
sedése jut kifejezésre. a gazdaságpolitikai mérlegkészítésben,
a most előterjesztett zárszámadásban is a legdöntőbb az, hogy
mi a fő irányzat a népgazdaságban; a miután ez haladó és javu-
ló, ebben az értelemben sikeresnek tartjuk az 1969-es évet.

a kevező tendenciák folytatódását igazolják 1970 első öt
hónapjának eredményei is. ez megnyilvánul a termelés és érté-
kesítés javuló arányaiban, a mérsékelt ütemű készletnövekedés-
ben és a továbbra is erőteljesen bővülő exportban. örvendetes,
hogy ez évben javuló hatékonyság mellett élénkült a gazdaság
fejlődésének üteme. az év első öt hónapjában az ipari termelés
7 százalékkal, a behozatal 32 százalékkal, a kivitel 23 százalé-
kal nőtt az 1969. év azonos időszakához képest. kedvező, hogy a
tavalyinál lényegesen nagyobb a szocialista országokból származó
import. az eredményekben a vállalatok javuló munkája tükröződik.
az 1970 első öt hónapjában az állami költségvetés vállalatoktól
és szövetkezetektől származó bevétele mintegy 9 százalékkal nö-
vekedett. a befizetések alakulásában az előző évit meghaladó
termelés- és forgalombővülés, valamint a nagyobb bérkifizetés
hatása fejeződik ki. bár még nem állnak rendelkezésünkre össze-
függő adatok a vállalatok gazdasági tevékenységének megítélésé-
hez, a pénzügyi folyamatok alapján való-

/folyt. köv./

- 10 -

T₁

F

bkk 1. /vályi péter ... 10. folyt./bzs

szinüsíthető, hogy 1970. első félévi gazdálkodásukat a jövedelme-
zőség javulása révén az előző év azonos időszakánál gyorsabban
növekvő nyereséggel zárják.

megállapítható viszont az is, hogy a költségvetés támogatásai
a bevételeket meghaladó ütemben emelkednek.

a lakosság pénzbevétele az év első hónapjaiban 8 százalékkal,
a munkabérek összege pedig 7 százalékkal volt magasabb, mint
egy évvel korábban. a munkabérek nagyjából az átlagkeresetek
emelkedése miatt nőttek.

a bérek felhasználása az előző évinél kedvezőbben hatott a
gazdasági tevékenységre. a termelés bővülésének 75 százaléka
származott a termelékenység emelkedéséből.

a lakossági vásárlóerő elköltésére az árualap növekedése és
kedvezőbb összetétele javuló feltételeket biztosított.

tisztelt országgyűlés!

sajnos váratlan és kedvezőtlen események a gazdaság ezévi
fejlődését némileg zavarják és rendkívüli erőfeszítéseket kö-
vetelnek az egész országtól. a tavaszi belvizek, de különösen
a tiszán és mellékfolyóin levonuló nagy árvizek miatt nagy károk
keletkeztek.

/folyt. köv./

- 11 -

bkk 1. /vályi péter ... 11. folyt./bzs

junius közepéig történt felmérések, részben becslések szerint az árvizkárok, a védekezés és a gátak helyreállítási költségeinek összege megközelíti a 3,3 milliárd forintot, ebből a megsemmisült és megrongálódott létesítmények helyreállítása több mint 2 milliárd forintot igényel. ezen belül számolni kell 5.500 megsemmisült lakóház ujjáépítésével, 4.000 sérült lakóépület helyreállításával, mintegy 29.000 állatférőhely pótlásával, közlekedési és hírközlési létesítmények rendbehozásával. a védekezés, az át- és visszatelepítések költségei már eddig meghaladják a 400 millió forintot. a kiadások növekedése, a terméshozamok kiesése, valamint az állat és terménykárok miatt a mezőgazdaság jelentős veszteség érte.

az alsó-tiszai és körös-vidéki károk felmérése még folyamatban van, a károk teljes összegének megállapítására azonban csak az árhullám teljes levonulás a után kerülhet sor.

hetek óta az egész ország, egyetlen aggódó családként, az árvizsújtotta és a veszélyeztetett országrészre figyel.

mindannyian megbecsüléssel és hálával gondolunk a vízügyi dolgozókra, magyar és szovjet katonákra, a vállalatok és a szövetkezetek dolgozóira, öregekre és fiatalokra, akik a gátakon az árral szembeállva és a termelésben egy emberként helytálltak és cselekedtek, hogy mérsekeljék a természeti erők pusztítását.

/folyt. köv./

- 12 -

F

bkk 1. /vályi péter ... 12. folyt./bzs

a társadalom, az államhatalom megfelelő szervezettsége, az emberek és közösségek nagyszerű helytállása nélkül a károk többszörösen nagyobbak lettek volna.

a lakosság, a különböző társadalmi szervezetek, a vállalatok, a szövetkezetek és a többi gazdálkodó szerv erkölcsi és anyagi támogatása az árvizrel sújtott területek lakóinak ezreire segített és hozzájárult a mindennapi élet megindulásának anyagi megalapozásához.

az államháztartás kiadásainak csökkentéséért a kormány felkérte a tanácsokat, a vállalatokat, a szövetkezeteket és a költségvetési szerveket, hogy lehetőségeikhez képest ajánljanak fel pénzeszközöket megtakarításaikból, képződő alapjaikból és a terhek vállalásával nyújtsanak segítséget az árviz következményeinek felszámolásában.

a vállalatok és szövetkezetek kezdeményezésére kibontakozott egy olyan mozgalom is, amely az 1970. évi nemzeti jövedelem tervezettnél 1 százalékkal nagyobb növelését tűzte ki célul. ezt a megközelítően 3 milliárd forint összegű jövedelmet elsősorban a legkorszerűbb termékek termelésének fokozásával, a költségek csökkentésével, a minőség és a termelékenység javításával érhetik el.

/folyt. köv./

Tó

- 13 -

bkk 1. /vályi péter... 13. folyt./-szb

a kormány felhívására a lakosság befizetéseiből, a vállalatok és szövetkezetek részesezési alapjában eddig millió forint folyt be, ezt és a további adományokat a vöröskereszt vezetése alatt működő társadalmi bizottságok használják fel a károsult személyek gyors segélyezésére, ingó-és ingatlan kárainak enyhítésére. a gazdálkodó szervek fejlesztési jellegű pénzforrásaiból - eddig millió forintot - fizetnek be. ezt a kormánybizottság határozatai alapján az árvíz-zel összefüggő védekezési és helyreállítási célokra használják fel.

még mindig nehéz a helyzet az ország déli részén, de mindent megteszünk, hogy az árvíz pusztításai, maradványai mielőbb eltűnjenek. mint ahogyan most a kivételes helyzetben való helytállásra a korábbi dolgozó hétköznapiok egyáltalán nem látványos, szerény munkája tette képessé szocialista társadalmunkat, úgy a károkat is a jól végzett szorgalmas munkával fedeltethetjük el. úgy kell végeznünk mindennapos munkánkat, hogy pótoljuk az elvesztett értékeket.

nagyon fontos, hogy az év második felében a vállalatok növeljék gazdálkodásuk hatékonyságát; a iv. ötéves terv beindításához szükséges feltételek így teremthetők meg. számításba kell vennünk ehhez azokat a tényezőket, amelyek a vállalati belső mechanizmus javításával, a munka szervezettségének növelésével feltárhatók és hasznosíthatók. /folyt.köv./

T₆

F
bkk 1. /vályi péter... 14. folyt./-szb

indokolt ezért a vállalati belső irányítási rendszer folyamatos fejlesztése, a vállalatok belüli egységek hatáskörének bővítése, a döntési körök célszerű megosztása és meghatározása. javítani kell a vállalatok és irányító szervek közötti, valamint a vállalatok belüli információs rendszert, melynek gépi adatfeldolgozási bázisát gyorsabban kell kiépíteni. növelni kell a vállalatok belüli egységek anyagi érdekelttségét és azt mindinkább a helyi teljesítményektől kell függővé tenni. a kedvező értékesítési lehetőségek kiválasztása mellett az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani az előnyösebb beszerzési piacok felkutatására.

a vállalatok, szövetkezetek ma már lényegesen nagyobb pénzügyi lehetőségekkel növekvő felelősséggel is együttjárnak. a fizetési kötelezettségeik teljesítésére mindinkább a ki-egyensúlyozottság és pontosság a jellemző, és összességében az adómorál is kielégítő. néhány vállalat azonban 1969-ben is fizetésképtelenné vált.

a fizetési nehézségeket, egyebek között az idézte elő, hogy még nem alakult ki a vállalatoknál a gazdasági egymásrautaltság tudata, a jó, állandó és korrekt üzleti kapcsolatokban rejlő kölcsönös előnyök felismerése, amelybe beletartozik a szerződésben vállalt fizetési határidők pontos teljesítése is. előfordult, hogy monopolhelyzetüket kihasználva egyes vállalatok, hátrányos ár-, szállítási és fizetési feltételeket diktáltak. /folyt.köv./

T₆

bkk 1. /vályi péter... 15. folyt./-szb

a fizetőképtelenségnek az is oka, hogy nem harmónikus a vállalati belső szervek működése. bizonyos értelemben még mindig érvényesül a mennyiségi szemlélet: az anyagi-műszaki folyamatok irányítói nem veszik kellően figyelembe a pénzügyi lehetőségeket és következményeket. a termelés belső irányításában kevés figyelmet fordítanak a készletgazdálkodás tartalékainak feltárására, hasznosítására, a termelési ciklus lerövidítésére, a minimális eszközleköltésre, az értékesítés folyamatosságának biztosítására.

a vállalatok és szövetkezetek kiegyensúlyozottabb pénzügyi helyzete alapján ma már célszerű és indokolt, hogy a pénzügyi fegyelmet megsértők, az állami vagyon védelméről megfelelően nem gondoskodók magatartását súlyosabban ítéljük meg és a szabálytalanságokat szigorúbban büntessük.

tisztelt országgyűlés!

minthogy a népgazdaság fejlődésében, az egyensúlyi feltételek javításában, a hatékonyság növelésében a beruházásoknak különösen fontos szerepük van, erről a problémakörrel külön is szeretnék szólni.

/folyt.köv./

Tó

F

bkk 1. /vályi péter... 16. folyt./-szb

az elmúlt 20 év alatt hazánkban a beruházási tevékenység dinamikusan fejlődött. a beruházások terjedelme évente átlagosan mintegy 7 százalékkal növekedett, a nemzeti jövedelem pedig 5-5,5 százalékkal.

a lakosság életkörülményeinek javítását szolgáló lakás-, kommunális, szociális és kulturális beruházások fokozása, a termelési feltételek bővítése és korszerűsítése továbbra is jelentős erőforrásokat köt le.

a múlt évi eredményeket vizsgálva megállapítható, hogy az 1968. évi mérsékelt növekedés után ismét megélnékült a beruházási tevékenység. a szocialista szektor összes beruházása kerekén 75 milliárd forint volt, ami 7 százalékos növekedést jelent. a tervezett meghaladó növekedés jelentős része a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél következett be. a közös gazdaságok ugyanis 1969-ben 8,6 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg, amely az előző évinél mintegy 3,5 milliárd forinttal több.

a beruházási piac helyzetét számottevően befolyásolta, hogy 1969-ben az anyagi-műszaki kapacitás által megalapozott kínálatnál több mint 10 százalékkal nagyobb beruházási vásárlóerő állt rendelkezésre.

/folyt.köv./

Tó

bkk 1. /vályi péter... 17. folyt./-szb

az elmúlt évben a beruházási árszínvonal - elsősorban ennek hatására - 3 százalékkal emelkedett, amit főként az építési és a szerelési munkák árszínvonalának növekedése okozott. a gépi beruházásoknál az árszínvonal nem változott.

az építési beruházások összege 6,5 százalékkal haladta meg a tervezettet, ugyanakkor a gépberuházás összege ettől 14 százalékkal elmaradt. a gépi beruházás alacsony színvonalát nem egészséges tendencia és növeli az amúgyis nagy építési keresletet. az építőipar a fokozódó igényeket annak ellenére sem tudta kielégíteni, hogy a tervezettnél jobban növelte teljesítményét. az építőanyagipari termelés elmúlt évben bekövetkezett csökkenése kiélezte nehézségeinket.

változatlanul probléma, hogy hosszú a kivitelezési idő, jelentősen nőtt a befejezetlen beruházások állománya, s így az üzembe nem helyezett beruházások összértéke az év végén elérte a 61 milliárd forintot.

minden erőnkkel latba kell vetnünk, hogy lerövidítsük a hosszú kivitelezési időt, ami építőmunkánkat, fejlődésünket zavaró, akut probléma. a létesítmények megvalósítási idejének lerövidítése, a kapacitás korábbi belépése előnyösen befolyásolná a beruházás megtérülését, ami most az elvárhatónál lényegesen kedvezőtlenebb. /folyt.köv./

F
bkk 1. /vályi péter... 18. /folyt./-szb

sok időt vesz igénybe, míg a műszaki-tudományos gondolatok új termékekben, új technológiákban realizálódnak. nem ritka, hogy 8-10 esztendő is eltelik, amíg egy beruházási elképzelésből ténylegesen működő létesítmény lesz. erre utal közvetetten az is, hogy a nagyberuházások több mint 40 százaléka a tervezett időpontnál legalább egy évvel később készül el, sőt több esetben a kivitelezés 2-3 esztendővel is meghaladja a tervezett időtartamot. ugyanakkor a tervezett időtartamok is hosszúak; ilyen szempontból elmaradnak a nemzetközi színvonalától; a kivitelezés időszükséglete nagyobb, mint a szocialista országokban.

a beruházási piac évek óta meglévő feszültségének feloldása következtetéses intézkedéseket kíván mind a kínálat bővítése, mind a kereslet megfelelő szabályozása terén.

a kínálat bővítése érdekében elsődleges feladat az építőipari kapacitás fejlesztése. az, valamint az építőanyagipar teljesítőképességének fokozása idő- és tőkeigényes folyamat. jelentős eredményt hozhat, ha energikusan végrehajtjuk a részben már ez évben megindított, illetve a iv. ötéves tervben szereplő fejlesztési programokat, amelyek a kivitelező építőipar és anyagi háttere komplex fejlesztését, a termelés iparosításának gyorsítását, szervezetének javítását segítik elő.

/folyt.köv./

ckk 1. /vályi péter... 19. folyt./-szb

arra kell törekednünk, hogy kereslet-kinálat szempontjából a beruházási helyzet - az év közben hozott operatív intézkedések hatására - ne váljék kedvezőtlenebbé és ne járjon a költségvetési kiadások további növekedésével. biztosítani kell, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek beruházási ártámogatása ne haladja meg az állami költségvetésben jóváhagyott előirányzatot.

megérték a feltételek ahhoz, hogy a hatékony, gazdaságos beruházások megvalósítását a fejlesztési eszközök átcsoportosításával segítsük elő. a fejlesztési eszközök vállalatok közötti áramlásának ösztönzése, pénzügyi és jogi szabályozásának rendezése a népgazdaság és a vállalati gazdálkodás szempontjából is igen jelentős. a társulások, valamint a társuláson kívüli átcsoportosítások lehetővé teszik a vállalati és szövetkezeti fejlesztési forrásoknak az adott szükségletek kielégítését célzó koncentrációját, a fogyasztói igényekhez való gyors és rugalmas alkalmazkodást, a verseny kibontakozását, s ezáltal a monopolisztikus helyzetek korlátozását. a készülő szabályozás a társulások különböző formáinak kialakulásával számol, lehetőséget ad lazább és szorosabb közös gazdasági tevékenységre, minc az egyszerű társulási forma, mind a közös vállalat - céljától, jellegétől függően - nyereséget, a termelő kapacitások jobb kihasználását, jobb értékesítést és egyéb gazdasági előnyöket biztosíthat a közös vállalkozók részére. hasonló célokat szolgál a vállalatok szabad eszközeinek társuláson kívüli ideiglenes vagy végleges átengedése is.

/folyt.köv./

F

bkk 1. /vályi péter ... 20. folyt./

tisztelt országgyűlés!

ismeretes, hogy a negyedik ötéves terv összeállításának munkálatai befejezéshez közelednek. a terv koncepciója az, hogy gazdaságunk fejlődése, a termelők intenzív bővítése a következő öt évben biztosítsa az életszínvonal egyenletes növelését a társadalom minden rétegénél. e cél sikeres megvalósításához a társadalmi termelés hatékonyságának jelentős fokozása szükséges. stabilizálnunk kell az egyensúlyi viszonyokat a belföldi ellátásban, a pénzügyi helyzetben, a külkereskedelemben. mindezek a törekvések a közgazdasági pénzügyi szabályozás és irányítás céltudatos alkalmazásával valósíthatók meg.

az eddigi tapasztalatok alapján az az álláspont alakult ki, hogy a jelenleg működő rendszer alapvető módosítást nem igényel: hatása a gazdaságra összességében kedvező volt. a szabályozó rendszer alapvető elemeinek változatlanságát indokolja az is, hogy a iv. ötéves terv céljai az eddigi gazdaságpolitika következetes folytatását jelentik. ez a törekvés lehetőséget nyújt arra, hogy a vállalatok ne csak rövidtávú programokat dolgozzanak ki, hanem perspektivikus elképzeléseket alakítsanak ki fejlődésükre.

a szabályozó rendszer stabilitása nem mond ellent annak, hogy az ösztönző erőt növeljük. a szabályozók eddig például az élőmunka felhasználással szemben alacsony követelményeket tá-

/folyt. köv./

To

bkk 1. /vályi péter 21. folyt./bzs

masztottak, nem ösztönöztek eléggé a nyereség erőteljes növelésére, a változó piaci feltételekhez való rugalmas alkalmazkodásra, nem minden esetben ösztönöztek helyesen az érdekelttségi alapok felhasználására.

ezért a következő időszakban olyan jövedelemszabályozási rendszert fogunk működtetni, amely növeli a vállalatok érdekelttségét az élőmunka ésszerű felhasználásában, a bérszínvonal - növelést az eddiginél szorosabban köti össze az élőmunka hatékonyságának növekedésével, a termelékenység emelkedésével.

a nyereség kötelező kettéosztásának rendszerét fenntartjuk, a nyereség kettéosztásánál azonban a béreket az eddigiéknél nagyobb súllyal vesszük figyelembe, a két nyereségrész adóterhét közelítjük egymáshoz, ami a nyereség felhasználásában vonzóbbá teszi a fejlesztést, mint jelenleg. fokozni kívánjuk az érdekelttséget is a nyereségnövelésben.

életszínvonal-politikánk jellemző vonása az a törekvésünk, hogy a személyi jövedelmek rendszeresen emelkedjenek, a ténylegesen végzett munka szerint differenciálódják a dolgozók keresete és ez találkozzék az emberek igazságérzetével is.

o a tisztességesen dolgozók nagy tömege mellett vannak még nálunk ügyeskedők, akik görbe utakon kiugróan magas jövedelmet tudnak

/folyt. köv./

bkk 1. /vályi péter ... 23. folyt./bzs

megfelelő nyereségadó befizetését megkövetelték és - szükség szerint - büntetéseket is szabtak ki.

a vállalati támogatási rendszert egyre szelektivebbé kívánjuk tenni és arra is számítunk, hogy működtetésével a korszerű gazdasági szerkezet kialakulása gyorsul.

a támogatási politika különösen jelentős feladatot tölt be a külkereskedelemben. a külkereskedelmi szabályozók általában bevételek; az export mind a szocialista, mind a tőkés országokkal gyorsan nő. a külkereskedelmi egyensúly javul, ami a kedvező konjunkturális helyzet mellett nemzetközi versenyképességünk növekedésével is összefügg. a hatékonyság, az exportképesség erőteljes fokozása érdekében továbbfejlesztjük az állami visszatérítés rendszerét. ahol erre a feltételek adottak, áttérünk az iparági állami visszatérítésre, amelyben a megállapított átlagos támogatást kapják az iparág vállalatai. így a legeredményesebben dolgozók különösen gyors fejlődési lehetőséghez jutnak. ezt a hatást erősítjük azzal is, hogy a jól gazdálkodó, kedvező devizakitermelésű vállalatok külön pénzjuttatást kaphatnak, amit elsősorban fejlesztési célokra használhatnak fel. a veszteségesen exportáló vállalatokat ugyanakkor szigorúan bíráljuk el. korlátozzuk fejlesztési lehetőségeiket. veszteségtérítő jellegű támogatást indokolt esetben átmenetileg ugyan kaphatnak, de csak erőteljesen csökkenő mértékben.

F

bkk 1. /vályi péter ... 24. folyt./bzs

mindezek hatására a devizaegységre jutó fajlagos támogatási színvonalat csökkentjük, és elősegítjük, hogy belföldi árarányaink tovább közeledjenek a külkereskedelmi árarányokhoz.

a tanácsok gazdálkodási rendszerének fejlesztésénél a gazdasági önállóság további növelését, a bevételi források bővítését, és az átengedett bevételi források állandóságát tűztük ki célul. e források megosztásánál számolunk azzal, hogy az átengedett bevételek alakulása megfeleljen a központi szervek és a tanácsok által megvalósítandó feladatok pénzügyi szükségletének is. figyelemmel vagyunk arra, hogy a bevételek lehetőleg arányosak legyenek a területen létrehozott jövedelmekkel. indokoltnak látszott, hogy a tanácsok pénzalapjainak bevételi forrásai a lakossági és mezőgazdasági termelőszövetkezeti adókon, valamint a tanácsai intézmények működési bevételein kívül ne csak a tanácsai felügyelet alá tartozó vállalatok adóinak, hanem a tanács közgazgatási területén működő minisztériumi felügyelet alatt álló vállalatok jövedelmének meghatározott hányadából is származzanak. a tanácsai feladatok, ezen belül az infrastruktúra, a kommunális ellátás fejlesztése ugyanis az adott terület gazdasági fejlettségével függ össze, amit a területen működő vállalatok összessége jobban kifejez, mint a tanácsai szektor nagysága. a területek gazdasági fejlettségében meglévő különbségeket és az ellátási színvonalban tapasztalható aránytalanságokat ugyanakkor továbbra is központi eszközökkel fogjuk mérsékelni.

/folyt. köv./

bkk 1. /vályi péter... 25. folyt./-szb

a tanácsi költségvetés és fejlesztési alap bevételi forrásaként - a kommunális adó helyett - új vállalati hozzájárulási formát vezetünk be. a vállalatok a jövőben nyereségük 6 százalékát a tanácsok részére fizetik be. ez az adónem közvetlenül kifejezi a tanácsok és a vállalatok érdekkapcsolatát a kommunális beruházások megvalósításában és közüzemek fenntartásában.

az egyes városok és községek önkormányzati jellegének gazdasági alátámasztása a nagy különbségek miatt csak fokozatosan valósítható meg. elsősorban azoknál a városoknál és nagyközségeknél valósítható meg, amelyeknél a feltételek - a bevételi források és a kiadási szükséglet arányossága, az apparátus felkészültsége - kialakultak. e feltételek megteremtése elsősorban a megyei tanácsok feladata.

a közgazdasági-pénzügyi szabályozók továbbfejlesztését előkészítő munkálatokat a kormányzati szervek nagy körültekintéssel, aktivitással végzik és biztosított, hogy a szabályozók új elemeiről az érdekeltek időben tájékoztatást kapjanak.

/folyt.köv./

To

bkk 1. /vályi péter... 26. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!

az 1968. óta elért eredményeink kielégítik a várakozásainkat. az 1969. évi gazdálkodás nehézségeinek felismerése és értékelése viszont arra ösztönöz, hogy még kedvezőbb feltételeket teremtsünk a kormány irányító tevékenysége révén a gazdasági munka hatékonyságának növelésére. ugyanakkor feltétlenül szükséges, hogy a vállalatok és szövetkezetek korszerű gazdálkodási és üzemszervezési módszerek meghonosításával gazdasági kapcsolataikból eredő kötelezettségeik maradéktalan teljesítésével járuljanak hozzá a népgazdaság fejlődésének meggyorsításához, a nemzeti jövedelem dinamikus és kiegyensúlyozott növekedéséhez. a kormány nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a vállalatok, szövetkezetek az 1970. évi népgazdasági terv sikeres teljesítése, az általános pénzügyi egyensúly javítása érdekében úgy szervezzék és végezzék a második félévi munkájukat, hogy a szükségleteket kielégítő termékeket megfelelő összetételben és minőségben, jövedelmezően gyártsanak és értékesítsenek. ebben az évben különösen fontos a növényápolás gondos végzése, az aratás, a betakarítás nagy feladatának jó megoldása. szervezett és lelkiismeretes munkát várunk az építőipartól is. az árvíz okozta károkat mielőbb helyre kell állítani, a hajléktalankat fedél alá kell juttatni. nagyon azok a feladatok, amelyek előttünk állnak, de az erőnk is jelentős./folyt.köv./

To

bkk 1. /vályi péter... 27.folyt./-szb

a társadalom összefogása és egyet akarása a töretlen tovább-
fejlődés legfontosabb záloga.

nem kétséges, hogy a gazdálkodó szervek céltudatosan
tesznek ilyen erőfeszítéseket, ezt bizonyítja a pártunk x.
kongresszusa tiszteletére kibontakozó versenymozgalom, amely
széles dolgozó rétegeket lelkesít alkotómunkára, újabb si-
kerek kivívására.

kérem a tisztelt országgyűlést fogadja el az 1969.
évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést és
hagyja jóvá a törvényjavaslatot. /nti/

Tó

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a bkk 1. sz. hírünkre /vályi péter beszéde/

a 4. folyt. 1. bek. 5. sorában a szöveg helyesen:

.. ugyanakkor a fogyasztási cikkek egynegyedének árai valóban jelentősen, 5-6 százalékkal emelkedtek. egyes ruházati cikkek és egyes importárúk árai ...

a 10. folyt. 3. sorában a szöveg helyesen:

... növekvő nyereséggel zárják.

a 20. folyt. 1. bek. 2. sorában a szöveg:

... munkálatai befejezéshez közelednek ...

a 26. folyt. 1. bek. 1. sora helyesen így kezdődik:

az 1968. óta elért eredményeink ...

/mt1/

- 29 -

F

parlament

bkk. 2. az 1969. évi zárszámadást tárgyalja az országgyűlés

t hi-pr-tf-sl-szö/gg,tm,gk/e zs bs 1970. június 25.

csütörtökön délelőtt 11 órakor összeült az országgyűlés. az ülésen részt vett losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá apró antal, biszku béla, fehér lajos, kállai gyula, komócsin zoltán, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

az ülést kállai gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. a napirend előtti kegyeletös szavakkal emlékezett meg az országgyűlés két tagjának, veres péternek és váci mihálynak az elhunytáról.

- halálukkal a magyar szellemi élet két kimagasló alakja távozott el sorainkból. maradandó értékű irodalmi munkásságuk elválaszthatatlanul összefonrt közéleti tevékenységükkel -, mondotta. - mindketten őszinte hittel és akarattal harcoltak a nép, a nemzet felemelkedéséért, a szocialista magyarország megteremtéséért. veres péter és váci mihály életműve politikai és szellemi életünk maradandó értéke. emléküket hűen megőrizzük és az országgyűlés jegyzőkönyvében megörökítjük.

az országgyűlés néma felállással adózott veres péter és váci mihály emlékének. k

kállai gyula ezután bejelentette, hogy az országos választási elnökség benyújtotta az időközi országgyűlési választásokról szóló jelentését. ezt dr. prieszol olga ismertette.

az elnök ezután közölte, hogy a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság az országos választási elnökség jelentését tudomásul vette és az ügyrendnek megfelelően, a választási jegyzőkönyvek alapján megvizsgálta sárvári istván, dr. szabó kálmán és dr. traumann rezső országgyűlési képviselők megbízólevelét. a bizottság megállapította, hogy a megbízólevelek a törvényben előírt feltételeknek mindenben megfelelnek, ezért javasolja a képviselők igazolását. az országgyűlés a három képviselőt igazoltnak jelentette ki. kállai gyula az országgyűlés nevében sikereket kívánt munkájukhoz.

/folyt.köv./

11.12/e

-30-

F

p a r l a m e n t

bkk. 2. /az 1969. évi...1.folyt./e

az elnök ezután bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa a márciusi ülészak óta alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését az alkotmány rendelkezésének megfelelően bemutatta. a jelentést a képviselők között szétosztották. az országgyűlés az elnöki tanács jelentését tudomásul vette.

közölte kállai gyula, hogy a minisztertanács megbízásából vályi péter pénzügyminiszter beterjesztette az országgyűlésnek a magyar népköztársaság 1969. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot. az országgyűlés állandó bizottságai előzetesen a benyújtott törvényjavaslatot kézhez kapták, s az országgyűlés tagjai között szétosztották. javasolta, hogy az országgyűlés tárgyalja meg az 1969. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot. az országgyűlés a javaslatot elfogadta.

ezután megkezdődött a múlt évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

vályi péter pénzügyminiszter emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

11.18/e

- 31 -

parlament

bkk 2. /az 1969. évi ... 2. folyt./bzs

a szerkesztőségek figyelmébe!

sl/gg bzs bs

vályi péter pénzügyminiszter parlamenti expozéját mai bkk 1-es kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját feloldjuk, s egyben a beszéd szövegére a következő javításokat adjuk:

a 2. folytatás utolsó bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: ... kisebb volt a tervezettnél, például az eszközkötési járulékok ...

a 9. folytatás első bekezdésének második mondata helyesen: ez megnyilvánul a termelés és értékesítés tovább javuló arányaiban, ...

a 13. folytatás első bekezdésének második sorában /... részesezési alapján eddig .../ a kipontozott részbe 207 irandó.

ugyanennek a bekezdésnek a hetedik sorában / - eddig ... millió forintot - / a kipontozott részbe 172 irandó.

/folyt. köv./

12.15/bzs

- 32 -

parlament

bkk 2. /az 1969. évi ... 3. folyt./bzs

a 19. folytatás 2. bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: ... csoportosításával elősegítsük.

a 22. folytatás 5. sorában a szöveg helyesen: ... illetékes szerveknek, a pénzügyminisztériumnak is, következetesebben ...

a 23. folytatás 2. bekezdésének 9. sorában a szöveg helyesen: ... áttérünk a vállalati helyett az iparági állami ...

a 24. folytatás 2. sorában a szöveg helyesen: ... színvonalat tovább csökkentjük ...

a 24. folytatás 1. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ... állandóságát tűzzük ki célul.

x x x

vályi péter nagy tapsal fogadott expozéja után az elnök szünetet rendelt el.

a szünet után az országgyűlés dr. beresztóczy miklós elnökletével folytatta munkáját.

/folyt. köv./

12.45/bzs

- 33 -

bkk. 2. /az 1969. évi...4.folyt./e

riss Jenő a terv- és költségvetési bizottság elnöke emelkedett szövegre.

előjáróban kiemelte: 1968 még a gazdaságirányítási rendszer „próbaéve” volt, 1969 már a kibontakozó reform esztendője. az eltelt időszak eredményéből leszűrt tapasztalatok az új irányítási rendszer életképességét igazolják. elmúlt esztendő költségvetésünk következetes végrehajtásának eredményeként erősödtek gazdasági pozícióink, stabilizálódott a népgazdaság egyensúlya. a számok tanúsága szerint - figyelembe véve az árváltozásokat is - az egy főre jutó reáljövedelem 5 százalékkal nőtt, s a megnövekedett vásárlókedvet bizonyítja a kiskereskedelmi forgalom 8.2 százalékos emelkedése. a képviselő emlékeztetett az elmúlt időszak főbb szociális intézkedéseire, köztük a 44 órás munkahétre való áttérésre az iparban és az építőiparban, a gyermekgondozási segély kiterjesztésére, s a márciusi nyugdíjrendezésre. csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk az elmúlt esztendőben folytatott életszínvonal-politikáról - huzta alá riss Jenő.

- társadalmi életünk demokratizmusának fejlődését igazolja az egyre jobban kibontakozó, erőteljes kritikai szellem. ez egyébként a nyílt, jól ellenőrizhető gazdaságpolitika mindenkorai velejárója. a bíráló vélemények - bizonyos szélsőségeket leszámítva - ösztönöznek az átgondoltabb, kockázatvállalóbb gazdasági vezetésre.

- a népgazdaság egészére vonatkozó számszaki adatokat vizsgálva megállapítható, hogy jó esztendőt zártunk. a társadalmi termék 5 százalékkal, a nemzeti jövedelem 6 százalékkal, a munka hatékonysága 4 százalékkal növekedett. a költségvetés kiadásai és bevételei az előre meghatározott módon alakultak, a deficit mértéke nem lépte túl a tervezettet. az egyes népgazdasági ágazatok tevékenysége részleteinek vizsgálatakor kitűnt, hogy jócskán van még tennivalónk. az ipari termelés mérsékelt üteme például kihat a nemzeti jövedelem alakulására, s kedvezőtlenül befolyásolja az ipar részarányát a nemzeti jövedelem termelésében. a mérsékelt ütem fejlődési ütem - ha az száz százalékg a szükségletek kielégítését szolgálja - adott esetben sokkal hasznosabb a népgazdaságnak, mint egy nagyvolumenű fejlesztés, amely esetleg eladhatatlan árukat produkál.

/folyt.köv./

12.58/e

- 34 -

bkk. 2. /az 1969. évi ... 5. folyt./bzs

ismeretes továbbá, hogy az iparon belül strukturális átrendezés folyik, ami kétségkívül népgazdasági érdek, de termelés-kieséseket is okoz. rámutatott: az elmúlt esztendőben mérséklődött az ipar és a kereskedelem közötti érdekkülönbség, s a belkereskedelmi rendelések év eleji csökkenése kedvezőtlenül hatott a termelésre. mindezt összegezve mégis az a véleményünk, hogy az iparnak az elmúlt esztendőben azért s a tervezett alatt maradt termelésnövekedése csak átmenetileg fogadható el. tovább kell tehát elemezni az ipari fejlődés összefüggéseit, s meg kell tennünk a szükséges intézkedéseket.

a törvényjavaslat előadója a továbbiakban a beruházási piac feszültségeit elemezte. rámutatott: a beruházási piacon ma is az építőipari kapacitás a legdöntőbb tényező. az ipari fejlődés ütemének lassúságát sokan a nem kielégítő építőipari tevékenységgel magyarázzák. ugyanez hátráltatja az állattenyésztés nagyobb ütemű fejlesztését is. kétségtelen, hogy lakásprogramunk teljesítése is gyorsabban haladna az építőipari kapacitás növelésével. hozzá kell azonban tenni - mondotta -, hogy sok még a fiktív igény. ezeket az építőipar sohasem fogja kielégíteni, de mégis hivatkozási alapul szolgálnak a termelésnövekedés elmaradásának magyarázatakor. az igazság kedvéért azt is meg kell említeni, hogy az építőipar az elmúlt esztendőben teljesítette a megszabott 7 százalékos termelésemelést. /igaz, 7,7 százalékos létszám-, és 6 százalékos bérnövekedés mellett./

a képviselő felvetette: az építési és gépberuházások között, amug sem túlzottan jó arány ismét az építési igények felé kezd eltolódni. e kedvezőtlen folyamat megváltoztatása érdekében szükségesnek látszik a gépipar t növelése.

a törvényjavaslat előadója örvendetes tényként nyugtázta, hogy az élelmiszergazdaság messze túlteljesítette előirányzatát. a szép eredményeket rongja azonban az állattenyésztés fejlődésének stagnálása. a megtett és közeljövőben életbelépő intézkedések csak hosszabb távon hozhatnak eredményt, s így egyelőre jelentős husimportra szorulunk. ahhoz, hogy erre a gondra megoldást találjunk, további politikai és beruházás-politikai ösztönzőket kell kidolgozni. riss Jenő végezetül értékelte a mezőgazdaság eredményeit, külkereskedelmi tevékenységünket.

- a terv- és költségvetési bizottság - zárta előadói beszédét riss Jenő - elfogadta az 1969. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot, s azt az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlja.

/folyt. köv./

13.02/bzs

- 35 -

bkk. 2. /az 1969. évi...6.folyt./e

ezután az országgyűlés úgy döntött, hogy az 1969. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben együtt tárgyalja meg. az elnökölő dr. beresztóczy miklós bejelentette, hogy a törvényjavaslathoz 11 képviselő jelentkezett hozzászólásra.

ezután megkezdődött a törvényjavaslat vitája.

dr. dabronaki gyula államtitkár, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke előjárdoban hangsúlyozta: az 1969. évi népgazdasági feladatokat jól tűztük ki, s azokat a népgazdaság egészében a tervben meghatározott mértékben sikerült teljesíteni. a nemzeti jövedelem alakulása lényegesen kedvezőbb volt, mint a megelőző években.

az elmúlt évi gazdálkodást jellemző sok-sok eredmény mellett a népi ellenőrzés a népgazdaság nem egy területén tárt fel olyan hibákat, fogyatékoságokat, amelyeknek költségvetési kihatása is van. a problémák közé tartozik, hogy jónéhány beruházás kivitelezésének ideje elhúzódik. különösen nagy volt az elmaradás azoknál az 1968. január elseje előtti értékhatár feletti beruházásoknál, amelyek időközben vállalati hatáskörbe kerültek. mintegy 250 ilyen beruházásból 1969. december 31-ig még több mint 80 létesítménynek a műszaki átadása nem történt meg. közölte dabronaki gyula, hogy az elhúzódó beruházások témája a kormány elé kerül az év második felében, amikor a népi ellenőrzésnek meg kell vizsgálnia a hosszú lemaradások okait, a tennivalókat.

a beruházási piac egyensúlyának megteremtése több tényezőről mulik. először is azon, hogy kevesebb új, nagy beruházás induljon. ezenkívül gyors ütemben fejleszteni kell az építőanyagipart, mert sokszor anyaghiány miatt késik vagy áll az építkezés. fontos teendő az építőiparban a műszaki fejlesztés; a gépesítés fokozásával válhat csak igazán nagyiparrá ez az ágazat.

gyakorlati tapasztalat, hogy gazdasági életünkben és különösen a beruházásoknál, mind jobban előtérbe kerül az idő, mint közzgazdasági tényező.

/folyt.köv./

13.35/e

- 36 -

bkk. 2. /az 1969. évi...7.folyt./e

sokmillió költségvetési kiadást lehet megtakarítani, illetőleg többmillió forint érték termelhető, ha a beruházások időben vagy a kitűzött határidő előtt készülnek el.

elmarasztalólag szólt a kneb elnöke az ügyeskedő vállalatokról, amelyek kihasználva a beruházási piac feszültségét, - különösen az építőiparban - különféle árspekulációval szereznek többletgyereséget, többlethasznot, fittyet hányva a szocialista etikának. előfordult, hogy egy építőipari vállalat csak úgy volt hajlandó szerződést kötni egy miskolc melletti beruházásra, ha az építkezéshez szükséges sódert, kavicsot nyékládházi kitermeléssel, illetőleg szállítással számláztatja, holott - egyébként helyesen - a közeli bányából szerezte be és szállította ezeket az építési anyagokat. a beruházó, hogy a kapacitást megkapja, a szerződésben ehhez hozzájárult. több mint 800 000 forint illetéktelen haszonhoz, bevételhez jutott így az építő vállalat. az ilyen manipulációk - mivel semmiféle többlet-termelés nincs mögöttük - tetemesen növelik a beruházási, költségvetési kiadásokat. az is előfordul, hogy egyik-másik építőipari vállalat csak akkor ír alá szerződést a beruházóval, ha az eleve számot - tíz-husz százalékos vagy még magasabb összegű - ugynevezett akadályoztatási pótlék fizetésével. nemcsak a gazdálkodás rendje, az etika ellen is súlyos vétség ez.

javaslatot teszünk a központi gazdasági döntő bizottságnak - mondta a kneb elnöke -, hogy a különféle formában ügyeskedő vállalatoktól a jogtalan hasznot, bevételt vonják el; és ne a beruházó részére - aki magatartásával lehetővé tette az illetéktelen jövedelemszerzést - hanem az állam, a költségvetés részére fizessék vissza.

a lakossági szolgáltatásokkal kapcsolatos kormányhatározat végrehajtása vonatkozóan halad. nem ritka a szolgáltatásoknál a túlszámlázás. az ellenőrzött számlák között találunk olyanokat, amelyeknek kiállítás, bizonylati átátamasztása kiismerhetetlen, s így az elvégzett munkát vagy azt, hogy mennyi anyagot építettek be, nem lehet rekonstruálni, ellenőrizni.

/folyt.köv./

12.40/e

- 37 -

bkk 2. /az 1969. évi ... 8. folyt./bzs

bizonyos mértékben szolgáltatást jelentenek a lakásépítkezéseknél a kapcsolódó létesítmények, az óvoda, a bölcsőde, az élelmiszerüzletek. mégsem ritka, hogy elkészül egy lakótelep és csak egy-két év múlva építenek hozzá a lakosság napi életét szolgáló létesítményeket.

a tanácsok költségvetési gazdálkodása, megnövekedett gazdasági önállósága és felelőssége kapcsán arról beszélt a fel-szóaló, hogy növelte a bevételeket a tanácsai érdekeltség biz-tositása. ilyenformán a bevételi többlet csaknem két milliárd forint volt, a fejlesztési alapba három milliárd forint többletbevétel került. olyan bevételi lehetőségeket is kiaknáztak, amelyekkel korábban egyáltalán nem vagy alig törődtek.

mind több azoknak a megyéknek a száma, ahol kialakul az optimális, az élethez, a feladatokhoz igazodó, a megye egész területére kiterjedő gazdálkodási rend. viszont nem tűnt még el teljesen az ugynevezett megyecentrikus gazdálkodási felfo-gás sem. jobban és bátrabban kell a városoknak, nagyközségék-nek, nagyobb költségvetési intézményeknek biztosítani a helyi önálló gazdálkodást.

arról is beszélt dr. dabronaki gyula, hogy fontos teendő a tanácsok gazdálkodási lehetőségének továbbfejlesztése, mert a vidék fejlődése, iparosodása, a termelőszövetkezetek javuló eredményei mind-mind ezt igénylik. területfejlesztési felada-tokról, a lakosság napi gondjainak enyhítéséről, életének, munkájának segítéséről van szó. szociális, kommunális felada-tok jobb elvégzéséhez nyújt majd újabb gazdasági lehetőséget az 1971-től bevezetésre kerülő, ugynevezett kommunális hozzá-járulás, amelyet a mezőgazdasági üzemek fizetnek be a tanácsai költségvetésbe.

a fejlesztési alapokkal való gazdálkodás pozitív; a bevé-telek növekedtek, elsősorban az iparvidékeken, a városokban. probléma viszont, hogy a tanácsai gazdálkodásban a fejleszté-si elgondolások megvalósítását hátráltatja az építési kapaci-tás elégtelensége. a tanácsok saját pénzforrásából megvalósu-ló beruházási eldöntéseiket országosan alig valamivel 20 százalék felett tudták csak teljesíteni. a tanácsok pénzmarad-ványai - a többletbevételek mellett - elsősorban a felújítások, karbantartások elmaradásából és bizonyos bérmegetakarításból adód-tak. mihamarabb szükséges, hogy a tanácsok fejlesszék tovább saját építési, karbantartási kapacitásukat.

a zárszámadról szóló jelentést dr. dabronaki gyula elfo-gadta és elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek is.

/folyt. köv./

13.43/bzs

- 38 -

6 14¹⁵

F

bkk 2. /az 1969. évi ...9. folyt./bzs

vaskó mihály, a borsod megyei pártbizottság titkára
----- / borsod megye 14-es választókerület/
aláhuzta: népgazdaságunk a tervben meghatározott irányban fejlődött, gazdasági helyzetünk évről-évre javul. az utób-bi esztendőket figyelembe véve tavalyi fejlődésünk volt a legdinamikusabb.

a gazdasági életben bekövetkezett számos pozitív vál-tozás azonban még nem jutott kifejezésre az állami költ-ségvetés egyensúlyának alakulásában. kiemelte: beruházási tevékenységünkben évek óta nem következett be lényeges elő-rehaladás. ez a szűkös kapacitásra, az építő-ipari árak tervezetten felüli növekedésére vezethető vissza. az építőipari termelés 7 százalékkal volt nagyobb, mint 1968-ban, de a foglalkoztatottak száma 8 százalékkal emelkedett, az építőanyagipar pedig 5 százalékkal kevesebbet termelt. az építőipar munkáját a képviselő szerint azzal lehet ne ha-tékonyabbá tenni, ha a jelenlegitől eltérő, ösztönzőbb gaz-dasági szabályozókat alkalmaznánk.

a mezőgazdasági termelés fejlődéséről szólva öröm-mel nyugtázta, hogy a tervezettnél jóval nagyobb volt a fej-lődés. rámutatott azonban arra az egyenetlenségre is, ami a növénytermesztés és az állattenyésztés fejlődése között kia-lakult. hangsúlyozta: az állattenyésztés termelési értékének emelkedése nem tartott lépést a növénytermelési hozamok nö-vekedésével, sőt az előző évi színvonalat sem érte el. ennek oka, hogy a növénytermelés műszaki fejlettség megalapozottabb, a termelés színvonala magasabb, s a befektetés is gyorsabban megtérül, mint az állattenyésztésben. jelenlegi gazdasági sza-bályozóink a növénytermelésben nagyobb jövedelmezőséget bizto-sítanak. a továbblépést elsősorban az állattenyésztés gyor-sabb ütemű műszaki fejlesztése jelentené.

a törvényjavaslatot elfogadta.

ezután ebédszünet következett.

/folyt. köv./

13.53/bzs

- 39 -

14¹⁷

bkk. 2. /az 1969. évi ... 10. folyt./bzs

az ebédszünet után kállai gyula elnökletével folytatódott a törvényjavaslat tárgyalása.

dr. fekszi istván, szabolcs-szatmár megye 11. választókerületének képviselője, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke felszólalásában a tiszaszaamos közti árvízkatasztrófa válságos napjait idézte fel. az ár hullám pusztításai nyomán ezek váltak hajléktalanná -mondotta, - de nagy segítség és biztatás a bajban, hogy az ár elleni küzdelem és a helyreállítás feladatait társadalmunk minden tagja a saját ügyének is tekinti. népünknek a legnehezebb időben tanúsított magatartása a szocialista humanizmus, a nemzeti egység és az emberi szolidaritás legszebb példája. az elpusztult családi otthonokból kitelepítettek fegyelme, a megértés, a segítő szándék, amellyel befogadták őket, ahogyan az egész ország szinte egy emberként melléjük állt, rendszerünk szilárdságának meggyőző bizonyítéka. az eltelt időszak népünk olyan összefogását példázta, aminek csak nagyon nehéz napokban lehetünk eddig tanúi. azok a tsz-gazdák, akik a közös vagyon mentésénél is fontosabbnak tartották, megváltozott szemléletüket, közösségi gondolkodásukat bizonyították. a nemzeti vagyonban bekövetkezett károk pótlására kibontakozott mozgalom többet jelent, mint a veszteségek pusztá felismerése: a társadalmi öntudat egyik szép megnyilvánulása.

a képviselő beszámolt arról, hogy már a veszély első óráiban a lakosság ezrei, továbbá katonák, karhatalmisták, munkások indultak az elárasztott területeken maradt emberek javai mentésére, a védőgátak őrzésére, erősítésére. pártmunkások és tanácsai dolgozók, közeletről emberek is vizsgáztak azokban a napokban emberi helytállásból, vezetőkészségből. jól vizsgáztak: az elsők voltak a munkában, a kötelelességteljesítésben. de segítettek azok is, akik személyesen nem vehettek részt a mentésben. e ezek és ezrek küldték el adományukat, kollektívák tettek felajánlásokat, s az összegyűlt milliók bizonyítják segítő szándékukat. nagy visszhangra talált a békés megyei kezdeményezés, hogy részt vesznek egy község újjáépítésében. a termelőszövetkezetek a kárt szenvedett közös gazdaságok talpraállításában vállaltak részt, s eredményes a gyermekek nyári üdültetésére indított akció is. a képviselő külön köszönetet mondott azért a segítségért, amelyet a szocialista országok, valamint a különböző nemzeti és nemzetközi szervezetek nyújtottak. szovjet barátaink az elsők közt vettek részt az életmentésben, siettek a bajba jutottak segítségére.

/folyt.köv./

15.15/e

- 40 -

15 30

F

bkk. 2. /az 1969. évi...11.folyt./bzs

befejezésül arról beszélt a képviselő, hogy amilyen hirtelen jött a pusztulás, éppen olyan gyorsan érkezett a segítség is a központi szervektől, a társadalomtól. naponta megrakott vagonok százai szállítják az újjáépítéshez szükséges anyagokat, s csaknem 11.000 fiatal ajánlotta fel, hogy részt vesz a helyreállítás nagy munkájában. ezenkívül ezernyi más tény nyújt biztatást arra, hogy nem hosszú idő múlva minden árvízkárosult családnak sorsa megnyugtatóan rendeződik. köszönet érte mindazoknak, akik a segítségre szorulókat felkarolják!

végezetül a képviselő a múlt évi zárszámadásról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

horváth sándorné, a somogy megyei 2-es számú választókerület képviselője, a megyei nőtanács titkára az árak alakulásáról szólt. véleménye szerint az egyes területeken tapasztalt áremelkedések okai nem eléggé áttekinthetők, s így nehéz állást foglalni, hogy egy-egy áremelés indokolt-e vagy sem. mindenesetre a kereskedelmen és az iparon belül is a verseny fokozottabb kibontakoztatását látná helyesnek, mert így alakulhatnak ki a kereslet-kínálat helyzetének is jobban megfelelő árak. több példát hozott fel arra, hogy ugyanazoknak a cikkeknek az ára viszonylag rövid idő alatt csupán a minták, a formák megváltozása miatt emelkedett. megemlítette például, hogy a konyhai üveg lámpaernyők árát a parádi üvegyár 24.60-ról 40.60 forintra emelte. az üvegért fél évig nem rendelt a drágább áruból, a gyár azonban így sem mérsékelte az árat, hanem új partnert keresett és talált az említett cikk eladására. a képviselő, mint mondotta, nem tud állást foglalni az áremelés indokoltságának vagy indokolatlanságának kérdésében, a parádi üvegyár monopolhelyzetét s általában az iparvállalatok monopolhelyzetét a lakosság ellátása szempontjából nyugtalanítósnak tartja.

szóvá tette azt is, hogy kevés az olcsó, de jó minőségű fogyasztási cikk, ez különösen olyan megyék számára sérelmes, mint somogy, ahol közismerten az átlagosnál alacsonyabb a lakosság keresete. utalt arra, hogy a belkereskedelmi miniszter e témával már többször foglalkozott, számottevő előrehaladás azonban még nem történt. a képviselő főleg az ipart hibáztatja, amely az olcsóbb árucikkekre gyakran nem fogad el rendelést.

/folyt.köv./

15.55/e

- 41 -

16 25

bkk. 2. /az 1969. évi...12.folyt./e

végül az árvizkárok enyhítését célzó kezdeményezésekről szóló a képviselő. Somogy megye lakossága eddig 2 250 000 forintot adott az árvizsújtotta családok megsegítésére. a balaton somogyi partjának hat üdülőhelyén az árvizkárt szenvedett családok 450 gyermekéről gondoskodnak. a vállalatok, szövetkezetek, tanácsok fejlesztési alapjaikból jelentős összegeket ajánlottak fel a károk enyhítésére.

a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

nagypataki imre /fejér, 10 vk./, a szabadegyházi szeszgyár igazgatója egyebek között kiemelte: népgazdaságunk teljesítőképességének fokozásában, a hatékonyság növelésében kulcsfontosságú a műszaki fejlesztés. mégis, az a tény, hogy az utóbbi években a felhalmozás üteme meghaladta a nemzeti jövedelem növekedésének ütemét, arra utal, hogy műszaki fejlődésünk nem kielégítő, romlott a fejlesztés-beruházás hatékonysága. pedig a fejlesztés feltételei adottak: a reform lényegesen kedvezőbb gazdálkodási körülményeket teremtett, bővült a beruházási lehetőségek köre, szélesedtek külkereskedelmi kapcsolataink, s több mód nyílt jó külföldi gépek, korszerű gyártási eljárások beszerzésére.

a lehetőségek és az elért eredmények összevetése, a lemaradás okainak tisztázása sokrétű, bonyolult feladat. az azonban bizonyos; a műszaki haladás egyik fékje, hogy lassú a termelőerők egyes elemeinek átáramlása a stagnáló ágazatokból a dinamikus fejlődő ágazatokba, a drágán termelő vállalatoktól a hatékonyan fejleszthető vállalatokhoz. közismert - húzta alá a képviselő -, hogy a korszerű nagyüzemi gyártás igen széleskörű munkamegosztást, kiterjedt, jól összehangolt kooperációt igényel. ennek elérésére vállalatainkra többnyire a „klasszikus elkülönültség” állapota jellemző, s az együttműködésük túlnyomórészt csupán technikai jellegű kapcsolatokra szorítkozik.

a valóságos, közös gazdasági érdekeltségen alapuló együttműködés még nem általános, a kapcsolatok jellege még nem lép túl a kereskedelmi jellegű adásvételt. igaz, a vállalatoknak nincs lehetőségük arra, hogy gazdasági érdekeltségüket új területekre is kiterjesszék, akár közös beruházásokkal, akár áru- vagy pénzhitel nyújtással, illetve igénybevétellel. a képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy vannak vállalatok, amelyek több száz milliós vagy több milliárdos vagyonnal rendelkeznek, mégis sincs módjuk számukra létfontosságú, hatékony, de vállalati kereteiken kívül eső fejlesztéseket hitellel támogatni. arra kényszerülnek, hogy pénzüket „kerítésen belül”, költsék el, noha egy esetleges partnerrel együttműködve másutt jobban kamatoztathatnák.

/folyt.köv./

16.03/e

- 42 -

16²⁰

bkk. 2. /az 1969. évi...13.folyt./bzs

meggyorsítana gazdasági folyamatokat, növelné a termelést, hatékonyabbá tenné a fejlesztést, ha a vállalatok és termelőszövetkezetek saját gazdasági érdekeltséget teremthetnének az együttműködés számukra legfontosabb területein, például nyersanyagellátó és késztermék-felhasználó partnereiknél. arra is szükség volna - emelte ki a képviselő -, hogy a termelőeszközöket, gépeket, szerszámokat gyártó vállalatok érdekeltségüket - s az ezzel természetesen együttjáró kötelezettségüket is - kiterjesszék áruik javító szolgálatának országos ellátására, alkatrészpótlásra.

a képviselő végezetül javasolta, hogy az illetékesek dolgozzák ki a rendelkezésre álló pénzügyi eszközök vállalatok közötti átcsoportosításának elveit.

a törvényjavaslatot elfogadta.

szabó mátyás /baranya m., 4. vk./ a bolyi kossuth tsz elnöke egyebek között aláhuzta: a gazdaságirányítás reformja kedvező közgazdasági viszonyokat teremtett a mező- és élelmiszergazdaságban. mind jobban kiterjed a mezőgazdasági üzemek pénzügyi önállósága, a közgazdasági szabályozók a népgazdasági igények kielégítésére ösztönzik a téesszeket. a képviselő szűkebb hazája, baranya megye mezőgazdaságáról elmondotta, hogy kiváló évet zártak, a termelőszövetkezetek 1969-ben 12 százalékkal tetézték meg 1968-as eredményeiket. egy sor rekord-átlagtermést is följegyeztek: búzából 14,8 kukoricából 26, burgonyából pedig 71 mázsát termeltek holdanként. az elmúlt esztendőben a megye mezőgazdasági területének már 41 százalékan alkalmaztak vegyszeres gyomirtást. 1969-ben összes árbevételük negyedét a segéd- és meléküzemágak adták. a képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy ez az alapjában helyes tevékenység több helyütt eltorzult, mert nem a tagság arányosabb, egyenletesebb foglalkoztatására, hanem alkalmazottak munkájára alapozzák.

szabó mátyás a továbbiakban számbavette a sürgető teendőket. utalt arra, hogy megyéjében a zöldség vetésterülete évről-évre csökken, mert alacsony az evvel elérhető jövedelem. véleménye szerint a zöldségtermeléshez is korszerű gépek szükségesek, ilyeneket azonban alig gyártanak. ugyancsak az alacsony jövedelmezőség az oka a szarvasmarha-, sertés- és juh-tenyésztés stagnálásának. igaz, különböző intézkedések már növelték a termelők érdekeltségét, így némi eredményről már be lehet számolni. kedvezőtlen - mondotta továbbá - a gépi beruházások helyzete: noha a téesszek gépparkjának 50-60 százaléka már korszerűtlen, kopott, az elmúlt két esztendőben még annyi gépet sem vásároltak a mezőgazdasági üzemek, mint amennyit kicseréltek.

/folyt.köv./

16.10/bzs

- 43 -

16⁵⁰

bkk. 2. /az 1969. évi...14.folyt./bzs

a képviselő végezetül elmondotta, hogy baranya megyében a téeszék egynegyede kedvezőtlen adottságu, mostoha körülmények között gazdálkodik. az állami támogatást alapdotáció vagy árkiegészítés formájában kapják. véleménye szerint az árkiegészítési dotáció jobban ösztönöz a termelésre, ezért kérte az illetékeseket, hogy vizsgálják felül a téeszék támogatási rendszerét.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt. köv./

á barthb istván főgépész /hajdu-bihar megye 4. vk./ a költségvetési gazdálkodás néhány gondjáról szólt. rámutatott: az egyes vállalatoknak ma még nagyon eltérőek gazdasági feltételeik, s így termelési lehetőségeik is különböznek egymástól, a korábbi években például számos közszükségleti cikk árát szociálpolitikai és életszínvonalpolitikai megfontolásból állami támogatással kiegészítve, értéken alul határoztuk meg. azóta ez a támogatás megszűnt. a termékek egy részénél viszont értéken felüli fogyasztói árak alakultak ki: mondván, hogy ezek luxuscikkek. az életszínvonal fejlődése nyomán több korábbi luxuscikk ma már közszükségleti cikkeknek számít, árak azonban változatlanul a régi maradt. a termékek árába beépített nyereségek különbözősége következtében a vállalatoknál felhalmozódó anyagi alapok is nagyon eltérőek, ez pedig nemcsak a jelenlegi helyzetet határozza meg, hanem kihat a további fejlődési lehetőségekre is. a képviselő arra kérte a kormányzati szerveket, hogy mérlegeljék: nem részesülhetnek-e az elvonásokat illetően átmenetileg kedvezményben azok a vállalatok, amelyeknek termékei zömmel a vásárlók természetes szükségleteit hivatottak ki-elégíteni. ez éppen a közszükségleti cikkeket termelő vállalatok műszaki fejlődését gyorsítaná, tenné gazdaságosabbá, eredményesebbé termelésüket.

/folyt. köv./

16.24/bzs

- 44 -

6 16 ⁴⁵

bkk. 2. /az 1969. évi ... 15. folyt. /bzs

folyt./bzs

a következőkben az ifjúságpolitika egyes kérdéseire fűzött megjegyzéseket. elmondta: a fiatalok megalégedéssel fogadták a párt ifjúságpolitikai állásfoglalását, s azt, hogy ezután rövid időn belül a kormány is megtette az első intézkedéseket. a kormányhatározat következetes megvalósítása elősegíti ifjúságpolitikai feladataink eredményes végrehajtását. a határozat konkrét, egyértelmű megfogalmazása biztosítja a feltételeket is.

külön felhívta a figyelmet a kormányhatározatnak arra a részére, amely kimondja, hogy a költségvetési gazdálkodás rendjében - a kormány, a tanácsok és a központi szervek, intézmények költségvetésében - biztosítani kell az ifjúsági szervezetek támogatásának önálló pénzügyi elszámolását, e tehát azt jelenti, hogy a korábbi megfogalmazásoktól eltérően nem egyszerűen csak adható, hanem e támogatást biztosítani kell. kérte, hogy az ifjúsági törvény megalkotói hasonlóan konkrét, egyértelmű formában szövegezzék meg a készülő, nagyjelentőségű jogszabályt.

a törvényjavaslatot elfogadta.

ezután szünet következett.

/folyt.köv./

16.30/e

6: 16 ⁵⁰

- 45 -

bkk. 2. /az 1969. évi...16. folyt./e

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás a mai bkk. 1. /vélyi póter beszéde/ hírünkre.

a 22. folytatás utolsó bekezdése 13. sorában a szöveg helyesen: ...a vállalatok és szervezetek **m é r l e g é -** b e n k i m u t a t o t t nyereség mintegy 1.5 milliárd forinttal...

javitások a mai bkk. 2. /az 1969...évi/ számú hírre:

az első flekk 4. bekezdése 2. sorában a név helyesen:

v á c i mihály

a 8. folytatás 3. bekezdése /arról is beszélt.../ utolsó előtti sorában a szöveg helyesen: ...hozzájárulás, amelyet a megye területén lévő valamennyi termelőegységnek be kell fizetnie a tanácsai költségvetésbe.

a 10. folytatás 3. bekezdésének 3.-4. sorában a szöveg helyesen: ...elárasztott területeken maradt emberek, j a v a k mentésére a védőgátak...

a 13. folytatás 4. bekezdése 11. sorában búzából

17,8 mázsa irandó

/folyt.köv./

16.55/e

- 46 -

8/ 18 12

bkk 2. /az 1969. évi ... 17. folyt./bzs

a szünet után dr. Beresztóczy Miklós elnöklétével folytatódott az ülés. dimény Imre mezőgazdasági és ételmezésügyi miniszter emelkedett szótásra.

az ételmiszer és a fa-gazdaság elmúlt évi eredményeiről szólva kiemelte, hogy néhány ételmi-cikk kivételével megszünt a hiánygazdálkodás, a most már a minőség javítása, a választék bővítése kerül előtérbe. a gazdálkodás egészében, vagy egy-egy területén igyon mind több állami gazdaság éri el a nemzetközi színvonalat. az állami gazdaságok tavaly kezen kétmilliárd forint nyereséget értek el. a mezőgazdasági tsz-ekben tovább erősödtek a szocialista nagyüzemi gazdálkodás elemei, szélesedett a szervezeti demokrácia. a tsz-ek közös vagyona tavaly 15,5 százalékkal, a közös gazdaságból származó személyes jövedelem egy tagra számítva 12 százalékkal nőtt. a tagság szociális és kulturális helyzete tovább javult, nőtt a bizalom a közös gazdaságok iránt.

az ételmiszeripar helyzetéről szólva a miniszter kijelentette, hogy termékei mindinkább felveszik a versenyt a külföldi cikkekkal, ezért fokozódik exportképességük. kedvező jelenség, hogy fokozatosan növekszik a termelőszervezetek és az állami gazdaságok feldolgozó tevékenysége, ezzel bővül a választék, gazdagodik a piac, kibontakozik a verseny.

az ételmiszer és a fa-gazdaság összességében eredményes gazdálkodása ellenére megmaradtak, illetve keletkeztek bizonyos feszültségek, amelyeknek gyors kijavítása fontos feltétele az egyenletes és gyorsabb ütemű fejlődésnek. lényeges feladat például a husellátás, elsősorban a kiegyenlített sertéshús ellátás megoldása. a gazdasági ösztönzők fogyatékosai és az 1968. évi állatbetegségek miatt nem nőtt, sőt a háztáji gazdaságokban jelentősen csökkent a sertésállomány. mint ismeretes, a múlt év végén a kormány számos intézkedést tett az állattartás műszaki és anyagi feltételeinek javítására.

a miniszter feladatként említette a zöltség és a sörellátás javítását. is. a zöltségellátás folyamatosságának javítására és idényszerűségének mérséklésére további intézkedésekre van szükség. - a sörellátásban - mondotta - alapvető változást nem ígérhetünk, mert ehhez új gyárak telepítése és a meglévők rekonstrukciója szükséges. fokozatos javulás azonban a következő esztendőben, de már az idén is lesz. néhány gyár rekonstrukciója befejeződik, másrészt két-három év múlva üzembe helyezik a borsodi sörkombinátot. ezen kívül az import növelésének lehetőségeit is keresik.

/folyt.köv./

- 47 -

13.02/bzs

6/ 18 12

bkk. 2. /az 1969. évi ... 18. folyt./bzs

- élelmiszergazdaságunk a fogyasztó-centrikus törekvések jegyében fejlődik tovább - mondotta. a feladat: mennyiségben, minőségben és választékban kielégíteni a hazai és a külföldi vásárlók igényeit. ezért fejleszteni akarjuk a nyersanyag-termelő üzemek és a feldolgozó élelmiszeripari vállalatok ma még nem mindig zökkenőmentes együttműködését. továbbra is arra ösztönözzük a mezőgazdasági nagyüzemeket, hogy önállóan, vagy társulásokban növeljék a nyersanyagok feldolgozását, fokozzák termékeik közvetlen értékesítését. ez a termelőüzemnek és a fogyasztónak közös érdeke. a mezőgazdasági nagyüzemek feldolgozó, forgalmazó, szolgáltató tevékenységének egészséges utra terelése megelőzheti és felszámolhatja a mezőgazdaságtól idegen kiegészítő tevékenységi formákat, amelyek még az utóbbi időben is helyenként előfordultak. ez annál is inkább indokolt, mert számos termelőszövetkezet és állami gazdaság még nem használta ki a mezőgazdasági munkához és a lakosság igényeihez valóban szorosan kapcsolódó szolgáltatási, feldolgozási és értékesítési lehetőségeket.

a miniszter ezután arról beszélt, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek általános megszilárdulása ellenére továbbra is problémát jelent a mostoha természeti és közgazdasági adottságokkal gazdálkodó tsz-ek helyzetének, az ott élő dolgozó emberek sorsának alakulása. bár ezen a területen is van már fejlődés, általános, megnyugtató megoldást még nem sikerült elérni. ezért a negyedik ötéves terv kidolgozásakor megkülönböztetett figyelmet fordítanak e szövetkezetek és állami gazdaságok erősítésére. ezekben a gazdaságokban megfelelőbb termelés-szerkezeti viszonyokat kell teremteni, s jobban ki kell használni a kiegészítő tevékenység lehetőségeit.

ezután arról szólt, hogy a mezőgazdaságban, ha nem is kielégítő mértékben, de javult a munka termelékenység. az élelmiszeriparban és a falparban azonban a termelékenységben visszaesés tapasztalható, amin változtatni kell. nem kielégítő a munkavédelem sem. pedig a technikai fejlődéssel, a vegyi anyagok elterjedésével egyre több a balesetforrás, ezt csak a megelőző rendszabályok fokozott érvényesítésével, a szakértelem növelésével lehet mérsékelni, illetve felszámolni.

a továbbiakban az élelmiszer és a fa-gazdaság anyagi-műszaki ellátásának problémáit elemezte a miniszter. a gép- és alkatrészellátás javítására az elmúlt parlamenti ülészak óta számos intézkedést tettek. feszültségek tapasztalhatók a beruházások piacán. a mezőgazdasági termelőüzemek beruházási igényeit sem pénzügyileg, sem építőkapacitással nem tudták, s jelenleg sem tudják kielégíteni. egyik évről a másikra gyökeres változással nem számolhatunk. a megrendelők és szállítók közötti szervezettebb együttműködés, a helyesebb gazdálkodás azonban ezen a területen is javulást hozhat.

/folyt. köv./

18.07/bzs

bkk. 2. /az 1969. évi...19.folyt./e

ezután dimény imre a bel- és árvizkárokról szólt, amelyek legnagyobb mértékben a mezőgazdaságot sújtották. e károk miatt az ország mezőgazdasági termőterületeinek mintegy 6 százalékáról egyáltalán nem, vagy csak csökkent értékű termést várhatunk az idén. e veszteséget az ország többi területén az előirányzatok túlteljesítésével kell pótolni, mégpedig oly módon, hogy az élelmiszergazdaság is hozzájárulhasson az ideiglenes nemzeti jövedelem előirányzatának legalább 1 százalékos túlteljesítéséhez. a miniszter elismeréssel szólt az árvizsújtotta területeken dolgozók önfeláldozó munkájáról, a vagyonmentésben, a károk helyreállításában elért eredményeikről.

- az ideiglenes esztendő - mondotta - a szokásosnál nagyobb próbatétel jelent az élelmiszergazdaság dolgozói számára. a tervteljesítés kilátásai biztatóak. bár mintegy félmillió holdnyi földet az ismert okok miatt nem vethettek be, minden megművelhető területet megműveltek, jó minőségben és időarányosan végzik munkájukat az élelmiszergazdaság dolgozói. az év eddigi részében az élelmiszerek nagy többségéből kiegyensúlyozott volt az ország ellátása, sőt több cikkből mind az ellátást, mind az árat tekintve a tavalyinál kedvezőbb helyzet alakult ki. állatállományunk biztató fejlődésnek indult, ez a husellátásban a következő években érezteti majd hatását. remélhető, hogy a háztáji és a kiegészítő gazdaságok állattenyésztésének fejlesztését segítő kormányzati intézkedések is tartós eredményeket hoznak.

a következő hetek nagy vizsgatétele lesz az ár- és belvizsújtotta területek újbóli megművelése, bevetése, a nyári mezőgazdasági munkák sikeres elvégzése, a termékek szervezett feldolgozása és felvásárlása. annak ellenére, hogy a kenyérgabonavetés egy része kipuštult, a terméskilátások jók. kenyérellátásunk biztos alapokon nyugszik. hasonlóak a kalászos takarmánygabonák, a szalastakarmányok, a későtavaszi, nyári zöldség- és gyümölcsök terméskilátásai is. nagyon fontos, hogy szervezeten készüljenek fel mindenütt a jónak ígérkező termés betakarítására, tárolására és feldolgozására, segítsük az árvizsújtotta területek lakóit, termelőüzemeit a károk gyors megszüntetésében. támogatni, bátorítani kell a termelőszövetkezeteket, állami gazdaságokat és a többi vállalatot is a segítségnyújtásra.

összegezeként a miniszter kiemelte, hogy a magyar élelmiszer- és fa-gazdaság helyzete, eredményei a gondok ellenére összességükben kedvezőek. meggyőződését fejezte ki, hogy a népgazdaságnak ez az ágazata is újabb sikereket ér el.

/folyt.köv./

- 49 -

v18.13/e

bkk. 2. /az 1969. évi...20.folyt./e

dr. vámosi erzsébet körzeti orvos /pest megye 5-ös választókerület/ szociális és egészségügyi vonatkozásban foglalkozott a múlt évi zárszámadással. rámutatott, hogy az állami költségvetés egészségügyi előirányzatainak célszerű felhasználása az általános egészségügyi helyzet alakulásában mutatkozik meg a legkifejezettebben, az egészségügyi statisztikák szerint a betegségek között a szív- és érrendszeri, valamint a daganatos megbetegedések foglalják el a vezető helyeket, a közlekedési balesetek is immár a legsúlyosabb betegségek közé sorolhatók: harmadik helyen állnak a listán. a parlament egészségügyi és szociális bizottsága ezért nagyobb számú, lehetőleg gyorsjáratu mentő-gépkocsi beállítását szorgalmazta, a kórházakban pedig az ugynevezett intenzív szobák számának növelését javasolta.

jó eredményként említette a képviselő a foglalkozási megbetegedések 14-26 százalékos csökkenését, ami főleg a létrehozott korszerű munkahelyek, a megfelelő szociális és munkávédelmi létesítmények eredménye. általános egészségügyi szempontból nagy előrehaladást jelent az orvosi körzetek számának növekedése, a gyermekorvosi körzetek megszervezése, a járási gyermek- és nőgyógyász szakorvosok munkába állítása.

a képviselő végezetül a közegészségügyi-járványügyi szolgálat eredményes munkájáról tett említést. sürgette a pest megyei köjfal-épület létrehozását, amelynek megvalósítása az építőipari kapacitás hiánya miatt késik. megvalósítása annál inkább indokolt, mert az ország legnagyobb megyéjében a közegészségügyi ellátottság az országos átlagnál 37 százalékkal alacsonyabb.

a zárszámadást elfogadta.

az országgyűlés csütörtöki ülése ezzel véget ért. pénteken délelőtti 10 órai kezdettel folytatják az 1969. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés vitáját. /mti/

-.-

18. 18/e

-50-

18 45

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1970. június 26.

bb 1. a szakmunkásképző iskolák 1970/71. tanévi munkarendje

1970. június 26.

T o l / f n é i e k c s h g y

a munkaügyi miniszter most megjelent utasításával a szakmunkásképző iskolák 1970/71. tanévének munkarendjéről intézkedik. egyebek között kimondja, hogy a szakmunkásképző iskolákban az új tanév szeptember 1-én ünnepélyes megnyitóval veszi kezdetét. az első tanítási nap - elméleti, illetve gyakorlati - szeptember 2. az elméleti oktatás az „a”, „b”, és „c”, tagozatokon - a turnusos képzést kivéve - valamennyi évfolyamon június 8-án fejeződik be, míg a gyakorlati oktatás 1971. június 8. után - a szakmunkásvizsgára való felkészülési időt és a nyári oktatási szünetet kivéve - a hét minden munkanapján folytatódik.

a vizsgarend: a beszámoltató rendszerű oktatásra beosztott, „a”, és „c”, tagozatos tanulók írásbeli vizsgáit január 20-25. tanév végi vizsgáit pedig június 1-8. között kell megtartani. intézkedik az utasítás az új országos szakmunkásképzési jegyzék hatálybalépésével megszűnt, összevont, vagy tagozatában módosult szakmák osztályisméltésre utalt tanulók továbbhaladásáról is.

/folyt.köv./

-1-

8/21 50